

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift | Årgång 124 | Nr 5 2023

**Hembygden som
samlarområde**

*Vatten på
frimärken*

**Döda
frimärksländer 11**

**Lantbrevbäringens
införande**

The
Circular
Market

TRADERATM

Nå ut till flera på Tradera!

Med över 3 miljoner medlemmar utgör vi Sveriges största cirkulära marknad. När du lägger ut dina frimärken på Tradera ökar helt enkelt chansen att du får dem sålda på ett snabbt och smidigt sätt. Inom kategorin Frimärken finns nu också attribut som ska göra det enklare för dig som säljare att veta i vilken kategori som din annons ska publiceras. Attribut gör det även lättare för dig som köpare att hitta specifika frimärken.

Vi ses på Tradera!

TRADERATM

Skördeglädje

Dags för skörd av frukt, grönt och blommor!

Framåt sensommaren när odlingarna levererar som mest får man njuta av grönsaker, frukter och blommor i mängd. Det man inte hinner äta upp kan bli till goda inläggningar och sylt.

Odling dina relationer med en hälsning.

Frimärkena finns att köpa i vår webbutik från den 24 augusti www.postnord.se/handla-online

postnord

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift
Nummer 5 2023 | Årgång 124

Filatelisten är Sveriges Filatelistförbunds medlemstidning och ges ut med åtta nummer 2023.

Filatelisten trycks hos Linderoths tryckeri i Vingåker.

Prenumeration: 620:-/år (inom Sverige)
Vid medlemsfrågor/utebliven tidning, kontakta SFF:s kansli: 073-203 02 00

Redaktionens adress:
SFF – Filatelisten | SFF Kansli
Glasfibergatan 8, 2 trappor
125 45 Älvsjö
Kontakt: Karin Kjäll, tel: 0722-52 77 92
E-post: redaktion@sff.nu
Ansvarig utgivare: Rikard Azelius

Hemsida: www.filatelisten.se

Utgivningsplan 2023:
Vår, fredag vecka: 5, 10, 15, 20
Höst, fredag vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser:
1/1 sida 5.290:-
1/2 sida 2.790:-
1/4 sida 1.490:-
1/8 sida 790:-
1/16 sida 390:-
Småannonser på Marknadsplatsen 100:-

Annonsbokning till nästa nummer senast 13/9. PDF-original 19/9.

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material ansvaras ej. Den som sänder material till SFF – Filatelisten anses medge publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Omslagsbild: Azril, Adobe Stock

Sommarens sista vers

Jag hoppas ni har haft en underbar sommar. Nu lider den mot sitt slut, men det finns ingen anledning att misströsta. Hösten för med sig mycket spännande, som TRELLEBORG 2023 som snart går av stapeln. Sen kommer som vanligt auktioner och utställningar från när och fjärran. Dessutom är Filatelisten tillbaka från sitt sommaruppehåll och hjälper till att berika er frimärksvardag. Vi hoppas att ni gillar vad vi kan erbjuda under hösten. För att ytterligare bredda innehållet i tidningen, skicka gärna in önskemål, frågor och artiklar!

Karin Kjäll, grafisk formgivare SFF Filatelisten

Redaktionskommitté

Rikard Azelius	rikard.azelius@vinge.se
Lars-Håkan Jonasson	lhj@bahnhof.se
Mikael Blomquist	mikael.blomquist@telia.com
Peter Johansson	petersjohansson@yahoo.com

Förbundskansli

Besöksadress	Glasfibergatan 8, 2 tr, Älvsjö
Postadress	Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö
Telefon:	073 - 203 02 00
E-post	kansli@sff.nu
Internet	www.filatelisten.se eller scanna qr-koden.
Bankgiro	581-6772
Swish	123 009 62 97

Sveriges Filatelistförbund, SFF är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

10

14

22

25

26

30

32

39

46

52

Innehåll

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Styrelsen informerar
- 10 Auktionskrönikan
- 14 Filatelistens Samlarskola nr 238
- 16 Information om Filatelistisk högskola
- 17 Var i hela världen ... ?
- 18 Berömda frimärken nr 5
- 22 Döda frimärksländer - 11
- 25 Recension artikel av Giselher Naglitsch
- 25 Anmälningsinfo EFIRO 2024
- 26 Svenska framgångar på IBRA 2023
- 29 Nordia 2023
- 30 Att samla Hembygd
- 32 Nordiska frimärken
- 35 Recension av *Två öre ringtyp*
- 36 Landet runt
- 45 Tips på Netex
- 46 Förordningar angående postväsendet - nr 5
- 51 Frågor och svar
- 52 Vatten i frimärksvärlden
- 55 Hurra, hurra!
- 56 Annonsspussel
- 58 Marknadsplatsen
- 59 Hallå där ... !
- 60 Kommande aktiviteter
- 61 Annonser

Välkommen med artiklar och läsarinlägg till redaktion@sff.nu som bifogade worddokument. Bilder bifogas separat (helst i JPG-format). Skriv noga vem som författat artikeln samt tagit bilderna.

Nästa nummer kommer ut den 6 oktober!

Ordföranden har ordet

Hoppas att alla har det bra nu i sommartider. Här i Skåne har det regnat mycket så det har blivit många tillfällen att ta fram samlingarna.

Det har hänt en del under sommaren och jag kan börja med att kommentera förbundets ekonomi. Som jag tidigare nämnt har ekonomin förbättrats under året och är nu god. Det egna kapitalet kommer att vara återställt vid årsskiftet och vi kommer redovisa ett positivt resultat i enlighet med tidigare planer. I budgeten för 2024 uppskattas resultatet redan idag till +250 000 kr.

Jag kan lova att Trelleborg 2023 blir en utställning med många intressanta exponat och jag hoppas att många får tillfälle att besöka den. Förbundet är medarrangör med Postiljonen som huvudsponsor.

Filatelisten kommer läggas över till extern professionell part att producera vilket innebär en besparing. Beslutet togs efter att vår halvtidsanställda grafiska formgivare Karin Kjäll tyvärr sade upp sig. Vi är tacksamma för hennes professionella arbete med Filatelisten och den modernisering som gjorts. Tidningen kommer att ges ut på samma sätt som idag. På kostnadssidan kan

också nämnas att lokalkostnaden i Älvsjö inom kort kommer vara nedförhandlad.

En arbetsgrupp har tillsatts för att ge inspiration och verktyg för våra klubbar. Tyvärr har många klubbar fallit bort de senaste åren och trenden fortsätter. Andelen av klubbarnas medlemmar som också är med i SFF är endast knappt 35 %. Därtill är det allt färre som deltar på kongresser och utövar sin rösträtt. Vi arbetar med ett förslag till nya stadgar som vi tänker presentera på kongressen. Skälen därtill är främst att ge alla medlemmar inflytande över förbundet, inte bara de klubbar (som minskar i antal) som sänder ombud. Vi är övertygade om att ytterst få motsätter sig ökad demokrati.

Så – mycket bra sker just nu. Vi fortsätter skapa en långsiktig verksamhet som attraherar alla, såväl äldre som yngre.

Rikard

Sveriges Filatelistförbund Glasbergsgatan 8, 125 45 Älvsjö | Telefon: 073-203 02 00 | www.sff.nu

Styrelse

Ordförande: Rikard Azelius,
Otto Lindblads väg 13, 224 65 Lund
Rikard.Azelius@vinge.se

Vice ordförande: Lars Nordberg,
Maskinmästaregatan 2,
233 43 Svedala

Sekreterare: Ulf Nilsson,
Riksvägen 4, 241 94 Hurva

Kassör: Thomas Hagström,
Snickarstigen 1, 144 33 Rönninge

Ledamot: Mikael Blomquist, Lund-
grensgatan 7, 652 21 Karlstad

Ledamot: Cajsa Ojakangas, Hjärne-
gatan 6, 3 tr, 112 29 Stockholm

Ledamot: Lars-Håkan Jonasson,
Coromantvägen 28, 862 40 Njurunda

Valberedning

Christer Mårtensson (sammankallande)
Rönnvägen 1, 247 60 Veberöd

Revisorer

Jan-Olof Ljungh, Falsterbovägen
100, 239 40 Falsterbo

Ulf Wahlgren, Blåbärsgratan 21,
212 29 Malmö

Riksföreningar

Asiensamlarna
Christer Svensson, Kattfots-
backen 12, 165 73 Hässelby

Islandssamlarna

Lars-Ove Pehrsson, Högstigen 5,
183 56 Täby
www.islandssamlarna.se

Svenska Czeslaw Slania-Samfundet
www.slaniassamfundet.com

Hembygdsfilatelisterna

Anders Bock, Runebergsgatan 3,
114 29 Stockholm
<https://hembygdsfilatelisterna.se>

Bältespännarna

Christer Wahlbom, Humlegränd 6A,
179 60 Stenhamra
<https://sfb.hembygdsfilatelisterna.se>

Haftessamlarna

Bo Göransson, Emil Spelares väg 4,
395 97 Läckeby
www.haftessamlarna.se

SSPD – Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation

Leif Ruud, Malmvägen 48,
141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Motivsamlare SMS

Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
romsas113@telia.com
www.svenskamotivsamlare.se

Svenska Vykortsföreningen

Benny Kullinger
Höganäsgratan 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Faroe Islands Stamps

Stamp No. 1000

On August 10, 2023, Posta Faroe Islands issued stamp No. 1000 at the Great American Stamp Show 2023 in Cleveland. This is truly a cause for celebration.

Faroe artist Edward Fuglø designed and illustrated the beautiful mini-sheet with a cairn motif in its center. The talented Martin Mörck engraved the mini-sheet.

A beautiful folder is available including the mini-sheet, black print and FDC.

Order stamps: en.stamps.fo

en.stamps.fo
Tel. +298 346200
stamps@posta.fo

One of the smallest Postal Services in the world, yet known for its unique, beautiful and creative stamps, which have gained worldwide recognition since 1976.

Internet 12 - 26 & 27 september kl. 17 Mats Persson - Ortsstämplar Oscar II

Mats Persson från Smedjebacken hade många samlarintressen där ortsstämplor på Oscar II betydde mycket. Efter sin bortgång förra året lämnade han efter sig en gedigen och innehållsrika samling. Nu styckas och säljs samlingen med flera svåra orter och vackra stämplor, länspartier samt bättre brev från förfilateli till bandmärke.

Hafgård

Grimetonsby

Långflon

Sjöändan

Vestra Lysvik

Skogaholms Bruk

Torpslätt

Tyfors

Rännöfors

Rentjärn

**Visning
Bergsmansträffen 23/9**
Restaurang Bergsmannen
Fagersta

Frimärksauktioner
TRE KRONOR
Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker

Auktionssajten via
www.trekronor.one
info@trekronor.one 070-598 80 08

Rapport från styrelsemöte

Styrelsen har haft styrelsemöte på distans. Utöver det löpande styrelsearbetet kan följande rapporteras:

- Tyvärr har vår layoutare Karin Kjäll accepterat en annan tjänst och slutar hos oss. Redaktionskommittén arbetar vidare så att Filatelisten fortsatt kommer ut.
- Sveriges Filatelistförbund önskar er varmt välkomna till TRELLEBORG 2023, en bilateral utställning i Trelleborg i samarbete med både de svenska och tyska filatelistförbunden. Med över 100 exponat och nästan 20 handlare är detta en chans att både se fina exponat och komplettera sina egna samlingar. Klubbarna i Eslöv, Lund, Malmö, Trelleborg, Sjöbo och Ystad ligger bakom arrangemanget, tillsammans med sponsorer där Postiljonen är huvudsponsor.
- Det kommer att hållas en utställning 2024 i Karlstad den 30 augusti – 1 september, bulletin kommer att finnas på utställningen TRELLEBORG 2023 som öppnar den 15 september.

Förbundsstyrelsen

Ett stort tack till vår kanslichef

Bild: Adobe Stock

Vår kanslichef Elisabeth Björklund Joback lämnar oss i slutet av september. Efter en omorganisation och rationalisering har tyvärr arbetsbrist uppstått.

Elisabeth har jobbat hos oss sedan mars 2021 och är ett välbekant ansikte för många. Vi kommer att sakna Elisabeth och hennes glada skratt. Hennes positivitet och framåtanda är inget vi

glömmer i första taget. Styrelsen och hela förbundet önskar Elisabeth all lycka och framgång i sin nästa fas i arbetslivet!

Från i höst kommer kansliet förändras, vilket innebär att telefontid kommer införas och diverse frivilliga kommer hjälpa till med olika uppgifter. Sedan tidigare har redovisningen lagts ut externt och hanteringen av boklagret sköts nu i Svedala.

Förbundsstyrelsen, juni 2023

Hjälp oss att spara pengar!

En mindre, men ack så viktig andel av våra medlemmar – cirka 500 – saknar e-postadress i vårt system. Du kanske är en av dem?

En icke oväsentlig kostnad för förbundet är postandet av fakturor – och vet du vad? Du missar en massa intressanta nyheter och erbjudanden om vi inte har din e-postadress.

Så mejla kansli@sff.nu redan idag om du tror att vi inte har din e-postadress!

Om vi inte får ner antalet som inte uppgivit någon e-postadress så kan vi inte utesluta att införa en faktureringsavgift.

Thomas Hagström, kassör SFF

Posthistoria 3 – 20 september 2023

Auktion 2338 21 september Auktion 404 18 oktober Kvalitetsauktion 6 december

Alla auktioner är LIVE online på www.PHILEA.se. Logga in på vår hemsida för att delta.

Våra auktioner ses av kunder över hela världen!

Delta som inlämnare du också. Kontakta oss gärna redan idag.

– Det självklara valet för 'namesales' –

Auktioner ca. 8 gånger per år.
auction@philea.se Tfn 08-640 09 78
Svartengatan 6, 116 20 Stockholm
Kontor även i Göteborg,
Malmö, Kalmar och Uppsala.

Onlinebutik med 1000-tals
objekt till fasta priser.
www.philea.se/shop
webshop@philea.se

Medlemsförmåner är centralt för SFF

Förbundet arbetar aktivt med att skapa så många medlemsförmåner som möjligt. Medlemmar skall känna att de är speciella – ni är speciella!

Under det senaste året har Guldmedlemskapet blivit uppskattat för att man får tillgång till stämpeldatabasen och äldre nummer av Filatelisten via datorn. Fler årgångar kommer!

Medlemmar har även rabatter i vår webbshop – allt från kataloger till både enklare och mer avancerad litteratur om vykort och filateli.

Om du har idéer på fler förmåner vi borde ha – tveka inte att kontakta sff@kansli.nu.

Förbundsstyrelsen

Är du inte Guldmedlem ännu?
Bli det här:

En av de senaste förmånerna är samarbetet med Tradera. Medlemmar får rabatt på såväl att ha en butik som osålda avgifter!

TRADERA™

Rekordpris för tjänstefrimärke

Auktionsfirmorna hade under våren – försommaren ett omfattande utbud av filatelistiskt material. På Phileas vårauktion nåddes sannolikt det högsta priset någonsin för ett märke i serien av tjänstefrimärken i litet format: Ett stämplat 2 öres märke (bild 1) med omvänt vattenmärke krona såldes för 22 500 kronor (plus provision om 25 %).

Tre Kronor hade fått förtroendet att fortsätta försäljningen av Gert Fredrikssons samling från Kalmar län som inleddes på Frimärkshuset – Skandinavisk Filateli. Nu utbjöds 600 intressanta och vackra objekt på auktionen den 25 april. Ett frimärke med en tydlig och centralt placerad ortstämpel är eftersträvansvärt till hembygds-samlingen: Vi har här några "pärlor" från Kalmar län: BÄCKEBO (50 kr utrop/270kr resultat) (bild 2), KÅREMO (40/250) (bild 3), RUMSKULLA (300/1200) (bild 4), GAMLEBY (200/270) (bild 5), TIMMERNABBEN (100/100) (bild 6), SANKT SIGFRID (100/1900) (bild 7). En ytterligare dimension av den posthistoriska utvecklingen kan erhållas med brev och andra försändelser med anknytning till det aktuella geografiska området. Svårast är att få försändelser till utlandet, speciellt från små orter. Ett ovanligt brev till Portugal från Calmar 1839 (bild 8) hade ett utrop på 1 800 kronor och såldes för 2 300 kronor. Ett vykort till USA med lyxstämplat "FÖRLÖSA" på 10 öre Oscarsfrimärke (bild 9) såldes för utropet på 100 kronor. Ett mycket vackert brev från GAMLEBY 1859 (bild 10) hade utrop om 150 kronor och såldes för 420 kronor. Ett likaså vackert 12-öre vapenbrev avstämplat i KRISTDALA 1870 (bild 11) glädde en köpare för 500 kronor mot utropet som endast var 100 kronor. Ett spektakulärt obetalt skeppsbrev från Calmar till Döderhultsvik 20.10.1855 (bild 12) med påteckningen "pr Cometen fr Calmar" och Lösen 4 sk hade ett försiktigt utrop på 400 kronor men klubbslaget blev 2 200 kronor. När inrikes enhetsporto infördes 1.7.1855 så skulle brev som lades på brevlåda vara frimärkta för

att skickas till adressorten. Undantag var brev som lades i brevlåda på båtar eller diligenser. De kunde sändas utan frimärke och mottagaren fick betala portot som lösen (om vederbörande ville ha brevet). Hjulångaren Cometen byggdes 1835 och fick namnet efter den då aktuella Halleys komet. 1855 trafikerade den linjen Stockholm – Norrköping – Västervik – Oskarshamn (Döderhultsvik) – Borgholm – Kalmar – Karlshamn.

Ett välgörenhetsmärke mot tuberkulos med lyxstämpel ULLERVAD 1904 (bild 13) inledde Tre Kronors auktion den 10 maj. Denna auktion omfattade 1 265 svenska stämplade frimärken i mest praktstämplat från klassiska till mer moderna märken med dominans av Oscarsperioden. Här avbildar vi några märken som nådde "lyxklassen": Facit 43 KÅFALLA 1887 (300 kr utrop/1600 kr resultat) (bild 14); Facit 47 EKSJÖ 1888 (100/410) (bild 15); Facit 54 LYCKE 1898 (50/55) (bild 16); Facit 54 KRISTIANSTAD 1911 (40/110) (bild 17); Facit 57 RINNEBÄCK (300/470) (bild 18); F 276A RONNEBY (60/60) (bild 19); F 342A LINKÖPING (75/210) (bild 20).

Frimärkshuset – Skandinavisk Filateli hade sin vårauktion i slutet på maj. I en samling med förfilatelistiska brev som avstämplats i Stockholm så fanns det bland annat ett brevomslag med Stockholms stora bandeau-stämpel, som var den första ortstämpeln i Sverige (bild 21). Den var i bruk mellan 1708 och 1718. Då det rörde sig om ett brevomslag utan innehåll så fanns ingen datering om när brevet avsänts. Brevet är adresserat till fältmarskalken Magnus Stenbock i Malmö.

Magnus Stenbock var militär under Karl XII och deltog i flera fältslag. Han utsågs 1705 till general och guvernör över Skåne. 1710 besegrade han danskarna som gjorde ett försök att återta Skåne i slaget vid Helsingborg. 1712 utnämndes han till fältmarskalk. I december 1712 ledde han slaget vid Gadebusch och besegrade en sachsisk-dansk armé. Han tvangs kapitulera inför danskarna vid belägringen av Tönningen 1713–1714 och dog 1717 som fånge i Köpenhamn. När kan brevet ha avsänts? Då brevomslaget är adresserat till fältmarskalken Magnus Stenbock så är det sannolikt att brevet är skickat 1712 till Malmö då han därefter befanns vara i krig utanför Sverige och i fångenskap.

Ett vackert "drottningbrev" från 1864 sänt till Holland och frankerat med 72 öre i form av ett par med 24 öre och singel 24 öre vapen fick köparen för 13 000 kronor (utrop 5 000 kr) (bild 22). Varianter är av stort intresse: Facit 18 med spegeltryck (bild 23) hade utrop 600 kronor och bjöds upp till 2 400 kr. Facit 32 med ett kilformat spegeltryck (bild 24) värderades till 1 500 kronor mot ett utrop på 400 kronor.

De sällsynta varianterna inom serien av de stora tjänstefrimärkena med omvända påtryck var båda i obegagnat skick med på auktionen. 12-öres märket (bild 25) såldes för 10 500 kronor (utrop 5 000 kr) och 24-öres märket (bild 26) bjöds upp till 29 000 kronor trots riss (utrop 5 000 kr.)

55 och 80-öres medaljong ses ofta i vanligtvis ostämplat skick på auktioner och denna gång utbjöds tre poster med båda märkena och två poster med ett märke av varje. Vi visar posten med en perfekt centrerad 80-öring (bild 27) vilket är ganska sällsynt.

Malmö Frimärkshandel hade en specialauktion med stämplade bandmärken i hög kvalitet. Bandmärken verkar vara ett populärt område. Många märken såldes till förvånansvärt höga priser men det fanns också de som var överkomliga till utropspriset. Här följer några exempel. Facit 149A SALTSSKOG 1921 (bild 28) (500 utrop/4 000 uppnått pris); Facit 149C HAMMERDAL 1921 (bild 29) (500/2900); Facit 155cBZ KUNGSBACKA 1923 (bild 30) (300/3400); Facit 158 KRISTVALLA

1920 (bild 31) (300/2500); Facit 142 MARBÄCK 1924 (bild 32) (150/150); 143C HJORTSBERGA (bild 33) (150/150); Facit 147 RYSSBY 1925 (bild 34) (200/200). De klassiska bandmärkena är för övrigt ett område som kan ge full sysselsättning med de olika pappers-, vattenmärkes- och nyansvarianterna. Stämplade märken i "normalkvalitet" har i regel en mycket modest prisbild och kan fås med priser som uppgår till ringa bråkdelar av katalogvärdena.

Philea hade auktion den 31 maj som också inkluderade objekt från Michtners samlingar. Inom skillingavsnittet så noterade vi ett brev med fyrkantstempel HUDIKSVALL 30.9 1855 (bild 35). Enligt kontrollboken så fick Hudiksvall den 18 juni 1855 3 400 4-skillingar från den första leveransen. Nyansen överensstämmer dock med den som karakteriserar leverans två, "gladblå" som Göran Persson döpt den till. Utropet var 1 500 kronor och priset blev 4 800 kronor för detta vackra brev. Från den 1 juli 1858 så byttes skillingvalörerna ut mot vapenfrimärkena i örevalörer. De överblivna skilling-bancofrimärkena returnerades till frimärksförrådet och de brändes upp som oanvändbara märken. När det 1868 blev aktuellt att visa utländska postverk hur de första svenska frimärkena såg ut så fanns inga originalmärken eller tryckmateriel kvar. Det framställdes då nio nya klichéer för varje skillingvalör. De trycktes i ark om nio märken. 1868 gjordes alla märken i två upplagor och en tredje gjordes 1885. 1871 trycktes endast 3-skillingvalören. På auktionen utbjöds nu en komplett helarksserie av 1868 års andra eftertryck. Arken såldes för 80 000 kronor mot utropet på 40 000 kronor (bild 36).

Två öre små tjänstefrimärke med omvänt vattenmärke krona är ett mycket sällsynt märke. Philea hade som nämnts ett märke med mycket vacker avstämpling ASKERSUND 19.10.1918 (bild 1) med utropspris på 2 000 kronor. Det visade sig vara mycket eftertraktat och slutpriset blev 22 500 kronor. Sannolikheten är stor att det är rekord för ett märke i denna serie. ●

Okatalogiserat och manipulerat

Text och bild: **Christer Brunström**

Vi är nog ganska många som tycker att det är speciellt spännande med frimärken som faktiskt existerar men som ibland inte finns omnämnda i våra vanliga kataloger. Man undrar naturligtvis vad det kan finnas för orsaker till detta förhållande.

När jag nyligen gick igenom ett album med frimärksserier monterade på visirblad upptäckte jag två mycket vackra serier från Ungern. Den första hade 1950 som utgivningsår och motiven var fem olika elegant graverade blommor.

Efter att ha vänt ytterligare några blad i pärmen hittade jag en serie med åtta olika valörer och med olika frukter som motiv. Även dessa frimärken var graverade och av högsta klass.

Om man studerar de här visade bilderna nog upptäcker man snart att frimärkena saknar tandning. När jag sedan konsulterar en katalog för de aktuella åren hittar jag ingen referens till att just dessa frimärken skulle ha getts ut utan tandning. De finns naturligtvis listade med tandning och det handlar då i högsta grad om helt legitima utgåvor.

Nu är den katalog som jag använde inte av senaste modell varför en betydligt modernare upplaga kanske har med de okatalogiserade frimärksserierna. Men skam den som ger sig. Jag blåddrade bakåt i katalogen och där fanns lösningen.

Den skall jag strax ta upp men först kan vi konstatera att det under årens lopp har förekommit många mycket varierande sätt att tjäna pengar på oss samlare. Inte sällan har det handlat om att trycka upp fullständigt onödiga frimärken

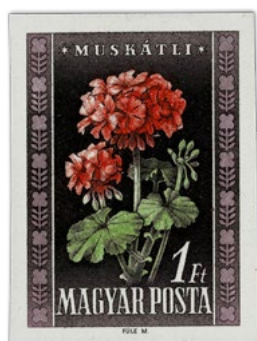
utan något som helst postalt syfte.

Hur var det nu med vårt ungerska exempel? Som många säkert känner till har Ungern en lång tradition av att ge ut sina frimärken även i otandat skick och då i betydligt mera begränsade

upplagor än de frimärken som har tandning. Dessa utgåvor finns katalogiserade från 1958 och de otandade märkena framställdes i förhållandevis små upplagor varför de är betydligt dyrare än sina tandade tvillingar.

Med start 1950 började de ungerska postmyndigheterna tillhanda-hålla alla minnesmärken även i otandat skick till samlare. Märkligt nog fick samlare i Ungern betala hela tio gånger nominalvärdet för att komma över dessa utgåvor medan de såldes för endast fem gånger nominalpriset till utländska frimärkshandlare. Dessa otandade utgåvor var inte giltiga på post varför flertalet frimärkskataloger har valt att inte lista dem vilket nog får anses vara ett rimligt ställningstagande.

Men det finns fler märkligheter. Den första serien med blommor som motiv var endast giltig på post fram till den 30 april 1951 och serien med olika frukter kunde bara användas från den 11 september 1954 till den 11 september 1955. Ungerska minnesutgåvor hade länge en postal giltighet på endast ett år men allt ändrades den 1 sep-

tember 1971 då samtliga äldre utgåvor åter kunde användas som porto på brev.

Ungern tillhör de länder som har marknadsfört sina frimärksutgåvor i orderstämplat skick till världens samlare. Detta innebar att frimärkena stämplades arkvis och kanske redan på tryckeriet innan de distribuerades till frimärkshandeln. Orderstämplade utgåvor är inte lika uppskattade som korrekt postbehandlade frimärken.

Trots att de ungerska otandade frimärkena utgivna mellan 1950 och 1957 inte kunde användas för att frankera post tycks de ändå vara av intresse för många samlare. När jag kollar en digital auktionssajt hittar jag några till salu för runt 300:- per serie.

DDR och "Sperrwerte"

Även i DDR (Östtyskland) gjorde man tappra försök att påverka vissa frimärkens värde för att locka samlare till inköp. Det hela gick till så att i en serie på flera olika valörer valde man ut ett märke som fick en omotiverat låg upplaga och försäljningen till samlare och andra begränsades. Under många år användes detta system som ledde till att den "spärrade" valören fick ett betydligt högre saluvärde än de övriga frimärkena i serien.

Ett tydligt exempel är den konstserie som DDR gav ut år 1955. Den består av sex olika valörer och den visar sex olika berömda målningar. Fem valörer trycktes i upplagor på två till fyra miljoner exemplar vilket var mycket rimligt med tanke på att man på den tiden skickade väldigt mycket brevpost.

I det här specifika fallet hade man bestämt att endast 750 000 exemplar skulle tryckas av valören 15 pfennig. Det kan tyckas vara en väldigt stor

Valören 15 pf i konstserien från DDR utgiven 1955 visar en målning av Bernardino Pinturicchio. Denna "spärrade" valör är värd 50 gånger mer än de övriga valörerna i serien.

upplaga men intresset för serien var så stort att priset i frimärkshandeln blev riktigt högt. Att idag hitta just denna valör som korrekt porto på brev torde inte vara enkelt.

Systemet med "Sperrwerte" infördes år 1955. Officiellt hade DDR-marken och västtyska DM exakt samma värde men i verkligheten var det annorlunda. Mynigheterna i DDR hade uppenbarligen noterat att samlare och andra "exporterade" frimärken till långt under deras värde varför man beslöt att återinföra ett system som varit i bruk under andra

världskriget.

De samlare som önskade köpa nya frimärken i kompletta serier behövde ansöka om ett "Sammelausweis", ett tillstånd som gav möjlighet att köpa 15 olika utgåvor under en bestämd period. Tillståndet kostade en mark och inledningsvis kunde man köpa tio kompletta satser av varje ny utgåva. Senare ändrades antalet till endast fem satser.

Handlare i Västtyskland och övriga världen tvingades därmed att köpa frimärkena direkt från det östtyska postverket och då till den officiella valutakursen. Systemet ledde till att de spärrade valörerna blev mycket mer eftertraktade än de övriga valörerna i serierna (som kunde köpas på alla postkontor). Det är ju ett välkänt faktum att alla frimärkssamlare eftersträvar kompletta frimärksserier.

I många kataloger brukar värdet på den spärrade valören anges i kursiv stil för att visa att det ibland höga värdet har tillkommit genom att man begränsat både upplaga och försäljning till samlarna.

I DDR hade denna manipulation till största delen handelspolitiska orsaker. Systemet hade vissa likheter med det som praktiserades i Ungern och avsikten var naturligtvis att komma över västvaluta. ●

Filatelistisk Högskola Stockholm 2024

Norrorts Frimärksförening, tillsammans med AB Philea som huvudsponsor, anordnar en Filatelistisk Högskola i Stockholm under 2024. Den genomförs i AB Phileas lokaler på Svartensgatan 6 på Södermalm i Stockholm. Högskolan äger rum under sju lördagar utspridda över året och avslutas med en ettdygnskryssning. Här nedan hittar du det viktigaste om högskolan. Övrig information finner du på SFF:s (www.filatelisten.se), Sfu:s (www.sfu.se) och Norrorts Frimärksförenings (www.norrphil.se) hemsidor. Högskolan sponsras också av PostNord Sverige AB, Stockholms Filatelistförening och SFF.

Planerat program

Kursdag 1 20 januari	Kursdag 5 4 maj
Omfattning: Inledning filatelins grunder och utveckling, filatelistisk litteratur, att forska, anorlunda filateli Föreläsare: Tomas Bjäringer, Jonas Hällström, Mårten Sundberg (Ål), Lars Liwendahl	Omfattning: Vykort Föreläsare: Arne Sandström, Andreas Tärnholm, Göran Modén, Bengt Bengtsson, Anders Sloma
Kursdag 2 17 februari	Kursdag 6 14 september
Omfattning: Traditionell filateli Föreläsare: Jaan Roots (No), Göran Persson, Mats Ingers, Christer Svensson, Mats Bergwall	Omfattning: Helsaker, Posthistoria Föreläsare: Lars Engelbrecht (Dk), Louise Lindblom (No), Stefan Heijtz, Gunnar Lithén, Richard Bodin
Kursdag 3 16 mars	Kursdag 7 12 oktober
Omfattning: Posthistoria Föreläsare: Per Gustafsson, Tomas Karlsson, Rikard Azelius, Bo Eriksson, Kjell Nilson, Daniel Wallman	Omfattning: Äkta eller falskt Föreläsare: Peter Lorentzon, Mats Nilsson, Gunnar Dahlstrand, Christer Brunström, Gisela Naglitsch
Kursdag 4 13 april	Kryssningsinternat 9–10 november
Omfattning: Motiv och Open Föreläsare: Norbert Tamas, Sten Anders Smeds, Lars Hansson, Margareta von Bahr, Birthe King (UK), Sofia Grönqvist	Omfattning: Utställningar, att arrangera, att delta, juryns roll och arbete mm Föreläsare: Mats Söderberg, Andreas Tärnholm, Gert Fredriksson, Richard Bodin

Deltagarantal, anmälan och kursavgift

Kursavgiften är 4000 kr, "all inclusive". Det innebär att du får relevant dokumentation i samband med varje kursdag, en komplett kursdokumentation på ett USB-minne efter avslutad högskola, kaffe och lunch alla kursdagar samt alla kostnader betalda (utom det du till äventyrs dricker i baren) för kryssningsinternatet. Önskar du delta i enstaka kursdag så kostar det 1 000 kr.

Betalning av kursavgift sker till Norrorts Frimärksförening, plusgiro 1915984-7 SENAST 30 NOVEMBER. Glöm inte att ange "FH24 deltagare" och namn som betalningsinformation.

Filatelistisk Höskola, forts

Vi planerar för cirka 30 deltagare som är med under hela högskolan. Utöver det kan vi, i mån av plats, ta emot några som endast önskar delta i någon enstaka kursdag. Helkursdeltagare har förtur vid platsbrist.

Anmälan sker via e-post till kursledaren Mats Söderberg, (matssoederberg@outlook.com) senast 15 november. Anmälan ska innehålla uppgift om

- Namn
- Postadress
- E-postadress
- Telefonnummer
- Deltagande i hel högskola eller bara enstaka dag och i så fall vilken.

Praktiska detaljer

Ta en titt på SFF:s (www.filatelisten.se), Sfu:s (www.sfu.se) eller Norrorts Frimärksförenings (www.norrphil.se) hemsidor. Där finns ytterligare information som du bör ta del av.

Mats Söderberg, kursledare

Var i hela världen ...?

Faridkot state

Frimärken med enbart orientaliska textspråk är extremt svåra att identifiera och vårt exempel denna gång är typiskt. Ett närmare studium tyder på en blandning av indisk och arabisk skrift vilket indikerar att frimärket kommer från nordvästra Indien.

Frimärket är utgivet av den indiska feodalstaten Faridkot som ligger i Punjab och den bildades år 1763. År 1845 stödde rajan av Faridkot britterna i konflikten med Lahore (i dagens Pakistan) och som tack fick han en del av grannstaten Nabha. År 1931 ägde en folkräkning rum i Indien och Faridkot hade då en befolkning på 164 000 invånare. Huvudstaden hette Faridkot Town.

Frimärken introducerades år 1879. Det första frimärket är tryckt för hand och har valören 1 folus. Möjligen samtidigt kom det här visade frimärket med valören 1 paisa. Dessa två valörer hade exakt samma värde (= 1/4 anna). Under de

kommande åren fram till 1886 kom det flera nya tryckningar på olika typer av papper. Stanley Gibbons listar sju olika varianter som samtliga är tryckta i ultramarin färg. Dessa frimärken förlorade

sin giltighet den 31 december 1886. Den 1 januari 1887 gav man istället ut indiska frimärken med tilltrycket FARIDKOT STATE som sedan kom till användning fram till den 31 mars 1901.

Märkligt nog fortsatte postmyndigheterna i Faridkot att sälja sina primitiva frimärken i flera år. När de ursprungliga frimärkena tog slut lät man trycka upp nya upplagor och i olika färger. Man tillverkade dessutom ytterligare en valör. Uppenbarligen var det en lönande verksamhet.

Text och bild: Christer Brunström

Kanske någon läsare kommer ihåg Tio i topp, ett radioprogram som sändes i Sveriges Radios P3 under åren 1961–1974, i vilket en lyssnarjury valde ut de tio mest populära låtarna inom popgenren. De presenterades sedan från nummer tio till vinnaren på plats ett. Nu gör vi samma sak, i denna serie som är tänkt att vara en sorts grundkurs i ämnet filateli. Min tanke är att spegla lite av varje med betoning på de riktigt globala frimärkskändisarna. Kanske blir någon förvånad över en del av mina val, vilket är helt naturligt, eftersom de flesta nog har sin egen privata topplista.

Berömda Frimärken

Vi har nu nått till plats nummer fem på vår filatelistiska topplista och här hittar vi Lady McLeod, som i vårt sammanhang inte är en adlig dam utan ett litet ångfartyg på rutten Port of Spain och San Fernando. Fartyget hade byggts på ett varv i Glasgow och beställaren hette John Lamont, plantageägare på ön Trinidad i Västindien.

Fartyget anlände till Trinidad i oktober 1845 och det kom att ersätta ett annat fartyg på rutten mellan de två städerna. Avståndet sjövägen var enbart 40 km men uppenbarligen var behovet av goda transporter stort. Det var inte bara John Lamont som hade användning för förbindelsen utan även många andra som ville skicka gods och brev med fartyget.

När fartyget anlände till Trinidad från Skottland var Sir Henry George McLeod guvernör över den brittiska kolonin. Säkert var det därför som man valde att döpa det nya fartyget efter guvernörens hustru – Lady McLeod.

År 1846 hade Trinidad fått Lord Harris som ny guvernör och när beslutet fattades att ge ut ett frimärke för de brev som transporterades på Lady McLeod hade damen som gett sitt namn åt fartyget lämnat ön.

Om det var John Lamont som hade beställt fartyget var det kapten David Bryce som snart blev ny ägare. Bryce träffade ett avtal med den lokala regeringen och han fick £600 per år för att transportera personer och gods för den lokala regeringens räkning.

Redan år 1845 erbjöd rederiet att transportera brev, mindre paket och pengar för privatpersoner och företagare till en kostnad av en dollar i månaden. Man abonnerade helt enkelt på denna praktiska posttjänst! Brevlådor sattes upp både i Port of Spain och San Fernando.

Nu fanns det många som ville använda sig av posttjänsten utan att vara "abonnerer" och detta löste man genom att ge ut ett frimärke som annonserades i Port of Spain Gazette den 16

april 1847. Det nya frimärket kostade 5 cents men köpte man 100 exemplar så var det rabatterade priset \$4.

Frimärket med bilden av fartyget samt bokstäverna L Mc L är klassiskt enkelt i sin utformning. Det trycktes litografiskt i blå färg.

Idag är märket känt som just Lady McLeod och det tillhör filatelins allra mest uppskattade rariteter. Det tog många år innan man uppmärksammade det i samlarkretsar. I sin bok *Encyclopaedia of Rare and Famous Stamps* (Genève 1993) skriver L. N. Williams att märket från Trinidad fick sitt möjligen första omnämnande i *The Stamp-Collector's Magazine* i oktober 1867 eller hela 20 år

efter att det började användas på post i Trinidad. Nu uppstod naturligtvis genast en diskussion om huruvida ett frimärke utgivet av ett privatägt företag verkligen var samlarvärt. Det har ju senare visat sig att just detta i högsta grad är fallet.

I hemlandet England hade världens första frimärke börjat säljas den 6 maj 1840 och det blev en

omedelbar framgång. Det var säkert något som David Bryce kände till när han valde att introducera ett frimärke för att underlätta posthandlingen.

Det hör också till historien att frimärket för den privata ångbåtsposten på Trinidad är det allra första från en engelsk koloni. Det började säljas i april 1847, hela fem månader innan Mauritius fick sina berömda POST OFFICE-märken.

Lady McLeod-märket makulerades med bläckstreck eller genom att man rev bort en del av märket. Det är känt både ostämplat, stämplat och på brev. Ett vackert stämplat McLeod värderas idag till runt 100 000 kronor men som alltid är det märkets eller brevet kvalitets som är helt avgörande.

Postverket på Trinidad gav ut sitt första frimärke år 1851. Trots detta anger Stanley Gibbons Lady McLeod som Trinidads första frimärke med katalognummer 1.

Text och bild: **Christer Brunström**

Topplistan, översikt:

1) ?	3) ?	5) Lady McLeod	7) Machinporträttet	9) Posthorn
2) ?	4) ?	6) Kaptrianglarna	8) Blunose	10) Oscar II

Varbergs posthistoria under 375 år

En intressant bok (144 sidor) med rikt bildmaterial har sammanställts av Anders Johansson (redaktör), Bengt Bengtsson, Jan Halldén och Staffan Nilsson. För staden och varje socken ges ingående beskrivningar av var poststationerna legat och hur de fick sin post, vilka som varit postmästare och poststationsföreståndare. Boken redovisar alla kända poststämplat och användningstider, från införandet 1819 fram till år 2000. Boken riktar sig även till allmänt hembygdsintresserade.

Boken kostar 294:- inkl frakt och kan beställas av anjo85458@telia.com

FACIT®

Facit Special Classic 2024

Alla nordiska frimärken fram till 1951 med varianter och specialiteter

Nyheter!

Norden

- Returetiketter, **UPPDATERAD**

Sverige

- Landstorm II, **REVIDERAT**
- Priser för praktexemplar av stämplade frimärken 1924-1951, **NYTT**
- "Flyttade klichéer i leverans 1-3 av 4 Skilling Banco", **ARTIKEL**

Grönland

- "Færingehavn på Grönlands västkust", **ARTIKEL**

Island

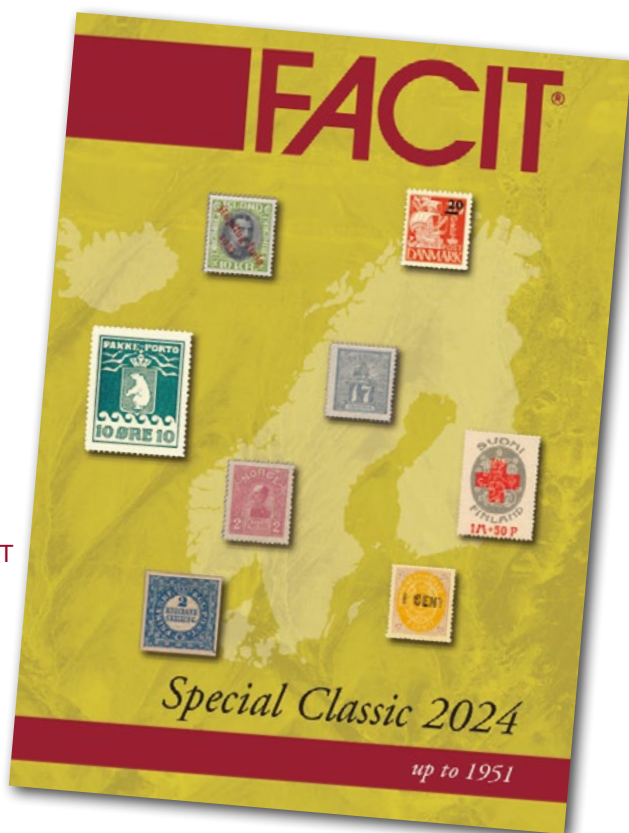
- Amerikansk Militärpost på Island under Andra Världskriget, **UPPDATERAD**
- "An Expert's Guide to the Iceland Í Gildi '02-'03 Overprints. Postscript nr. 2", **NYTT**

Inbunden och med engelsk text!

Fråga din frimärkshandlare eller beställ katalogen direkt genom oss: www.facit.se

Även återförsäljare kan beställa via oss eller vår grossist:

SAFE Album AB
Bruksgatan 30
252 23 HELSINGBORG
042-21 66 60
mail@safealbum.se
www.safealbum.se

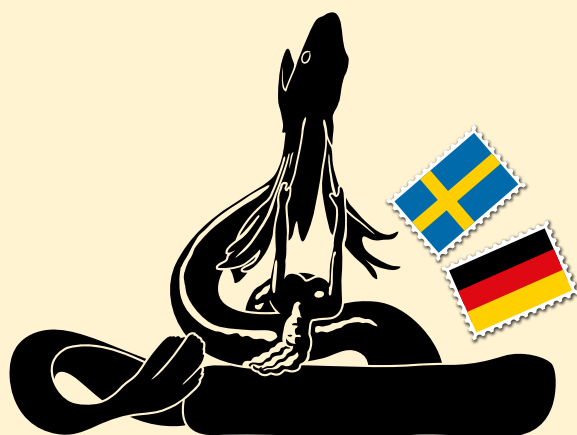
Stolt sponsor till:

FACIT FÖRLAGS AB
Box 537, 201 25 Malmö
info@facit.se, www.facit.se

TRELLEBORG 2023

A bilateral
Philatelic and Postcard Exhibition
15-17 September 2023

TRELLEBORG 2023

A bilateral Swedish – German Exhibition

The exhibition is supported by:

AuctionHouse international

Postiljonen

Main Commercial Partner

FACIT

postnord

trelleborg2023.se

Döda frimärksländer – 11

Text och bilder: **Christer Brunström**

Den här gången besöker vi frimärksområden i den grekiska övärlden, i Levanten och Indien med en kortare avstickare till Karibien.

Caso

Den grekiska ön Kasos (även stavat Casos) ingår i Tolvöarna och den ligger strax öster om Kreta. Det är en mycket bergig ö där befolkningen är bosatt i fem byar. Ytan är endast 49 km². Ett stort problem är bristen på sötvatten. Idag har Kasos endast 1 200 invånare men befolkningen var betydligt större under frimärkstiden.

Italienska trupper ockuperade Kasos år 1912 fram till 1943 då tyska trupper tog över. Ön befriades år 1945 och den blev grekisk några år senare.

Öns samtliga frimärken består samtida italienska utgåvor som försetts med det nya landsnamnet Caso. Under perioden 1912–1932 blev det totalt 26 olika frimärken. Äkta stämplade är de ovanliga och postfriska frimärken är två till tre gånger dyrare än ostämplade exemplar med spår av fastsättare.

Castellorizo

Kastellorizo är den östligaste av Greklands bebodda öar. Den lilla ön har en yta på endast 12 km² och ligger bara två km från den turkiska staden Kaş. Idag har ön en befolkning på 600 personer men vid förra seklets början var den mera omfattande. På senare tid har ön fått allt fler besökare som gillar att vistas på en riktigt isolerad plats.

Öns namn har varit föremål för många vetenskapliga teorier. Själv föredrar jag tolkningen Det röda slottet (som kan vara helt felaktig).

Kastellorizo har en mycket spännande historia som vi tyvärr tvingas hoppa över. Franska styrkor ockuperade ön år 1915 vilket resulterade i ett antal riktigt ovanliga frimärken som alla gavs

ut år 1920. Italien tog över ön år 1921. Italienarna gav ut 39 olika frimärken fram till 1939. De har alla landsnamnet Castelrosso (vilket ju blir Det röda slottet i svensk översättning). På en serie från 1923 visas en kartbild över ön; i övrigt är det samtida italienska frimärken som övertryckts med det nya landsnamnet.

Cavalle

Kavala är en hamnstad i nordöstra Grekland med en mycket lång och omväxlande historia. Här inrättade Frankrike ett postkontor den 1 januari 1874. Då ingick Kavala i det Ottomanska väldet. På det franska postkontoret kom samtida franska frimärken till användning.

Under perioden 1893–1900 användes franska frimärken med övertrycket Cavalle. Med start 1902 kom ytterligare ett antal frimärken av samtida fransk kolonialtyp med landsnamnet Cavalle. De högre valörerna i båda serierna fick tilltryck av nya valörer i turkisk valuta. Totalt blev det 16 olika frimärken.

Det franska postkontoret i Kavala stängde i augusti år 1914 då staden blev grekisk. Idag är den första serien tämligen ovanlig medan man ofta träffar på den andra utgåvan.

Cayes of Belize

Belize i Centralamerika gränsar till både Méxi-co och Guatemala och som brittisk koloni hette området Brittiska Honduras. Sedan 1973 är namnet Belize. I Karibiska havet utanför Belizes kust hittar vi ett antal mindre öar som heter Cayes of Belize. Här lever man numera i stor utsträckning på de turister som besöker de små öarna för att ägna sig åt dykning eller bara slöa i skuggan av någon palm.

Dessa öar försågs med separata frimärksutgåvor med start år 1985. Det är på det hela taget trevliga och färgstarka frimärken med huvudsakligen lokala motiv men tyvärr var nog anledningen inte direkt någon större lokalpatriotism utan snarare en önskan att tjäna pengar på oss samlare. Uppenbarligen blev inte inkomsterna så stora som man hade tänkt sig eftersom utgivningen upphörde året efteråt. Då hade man hunnit med 27 olika frimärken som alla är prisbilliga.

Chamba

När den indiska feodalstaten Chamba blev en del av Indien i april år 1948 hade man haft en svit på 67 rajor alltsedan 500-talet. Staten låg i nordvästra Indien och ingår numera i delstaten Himachal Pradesh.

År 1846 slöt Chambas raja ett avtal med britterna och samarbetet tycks ha fungerat väl under de kommande åren. Slutet av 1800-talet innebar en hel del förbättringar för befolkningen. Man byggde skolor och sjukhus och det första postkontoret inrättades år 1865. År 1941 hade staten en befolkning på 141 000 personer.

I motsats till flertalet andra indiska feodalstater valde posten i Chamba att sluta ett avtal med Brittiska Indiens postverk. Detta innebar att indiska frimärken övertrycktes med landsnamnet

CHAMBA STATE eller bara CHAMBA. Från 1887 till 1947 gav man ut 107 frimärken och 69 tjänstefrimärken. I den första utgåvan från 1887 hittar vi feltrycket CHMABA på flera valörer, idag stora rariteter. I övrigt torde det vara möjligt att få ihop en tämligen omfattande samling av Chambas frimärken.

Charkhari

I motsats till ovan nämnda stat valde Charkhari i centrala Indien att trycka sina egna frimärken. Staten hade grundats 1765 och den anslöts till Indien den 15 augusti 1947. År 1901 hade Charkhari en befolkning på 123 000.

Frimärken introducerades år 1894. Inledningsvis var de av mycket primitivt utförande och det blev nog aldrig riktigt bra. Några utgåvor är tryckta för hand. Jag har valt att visa valören 1/2 anna från den bildserie som gavs ut 1931. Den visar rajans gästhus vid en sjö. Denna serie utsattes för enormt mycket spekulation och stora mängder orderstämplades. Den är också rik på varianter av olika slag som omvända mittbilder och liknande.

Amerikanska Scott listar 43 olika frimärken för Charkhari medan brittiska Stanley Gibbons har hela 56 huvudnummer plus många varianter. Av de tidigare utgåvorna förekommer det tyvärr många moderna förfälskningar.

Cilicien

Kilisien är ett historiskt kustområde i sydöstra Turkiet. Aposteln Paulus kom härifrån. År 1918 ockuperade brittiska och franska styrkor området som året efteråt fick en fransk förvaltning. Tanken var att området skulle tillföras Syrien men det hela slutade med att det år 1923 återlämnades till Turkiet.

Under ett par intensiva år med start 1919 gav den franska administrationen ut runt 150 olika frimärken. Som bas använde man sig av ottomanska frimärken som fick olika övertryck där alltid landsnamnet Cilicien ingick. I ett senare skede kom franska samtida frimärken till användning. En del övertrycktes för

hand medan andra framställdes på tryckerier. Som man kunde vänta sig uppstod mängder av varianter.

Det är ett mycket komplicerat område. Även prismässigt varierar det starkt från mycket billigt till riktigt dyrt. Cilicien torde inte tillhöra de mer populära samlingsområdena.

Nästa gång fortsätter vi vår resa till ytterligare ett antal numera avslutade frimärksområden med begynnelsebokstav på C. ●

Till dig som säljer via Samlamera

EU har beslutat att vissa operatörer av digitala plattformar (som t.ex. digitala auktionssajter som Samlamera) ska samla in uppgifter om säljare som använder plattformen och de förtjänster de gör. Dessa uppgifter ska rapporteras in till Skatteverket. Den första rapporteringen omfattar försäljning och uthyrning under 2023, vilket innebär att kontrolluppgift ska lämnas senast den 31 januari 2024 till Skatteverket. Plattformoperatören ska identifiera vilka användare som är rapporteringspliktiga, och det är alla som säljer varor vid fler än 30 tillfällen och för vilka betald ersättning överstiger 2 000 euro under ett år. Den rapporteringsskyldige operatören måste se till att ha uppgifter om sina säljare. Finns inte uppgifterna måste de inhämtas. För säljare som är fysiska personer ska följande upplysningar finnas:

- Förnamn och efternamn.
- Primär adress.
- Skatteregistreringsnummer som har utfärdats till säljaren om ett sådant finns tillgängligt, med uppgift om varje utfärdande stat eller jurisdiktion.
- Om skatteregistreringsnummer saknas, födelseort för säljaren.
- Säljarens registreringsnummer för mervärdesskatt om sådant finns tillgängligt, och födelse datum.

Om en säljare inte lämnar de upplysningar som krävs ska säljarens konto avslutas och säljaren hindras från att åter registrera sig.

Vad behöver jag göra?

1. Logga in på Samlamera.
2. Kontrollera så att ditt personnummer och aktuella adress finns på ditt konto.
3. OBS: personnummer skriver du utan bindestreck och med tio siffror.

Vad händer annars?

Säljare som inte har registrerat in korrekta uppgifter kommer att stängas av och befintliga objekt kommer att raderas.

Om du har frågor om skatt, kontakta Skatteverket på deras hemsida: skatteverket.se.

Om du har andra frågor så kontakta Samlamera på mejl: samlamera.sff@gmail.com. ●

Fyller ett tomrum i posthistoria

Av förordet till årsboken *Postryttaren* (Årsbok för Postmusei Vänner 2023) framgår att Giselher Naglitschs artikel *Våra äldsta posttaxor – och vad de berättar, utöver portot, om inrättandet av postkontor och postvägar under det svenska Postverkets första 100 år* på 63 sidor är den längsta som publicerats i någon av de 73 årgångarna. Det behövs för att beskriva de första hundra årens posttaxor på ett djupgående och intressant sätt.

Som Giselher inledningsvis framhåller har Lennart Ivarson i tre band redogjort för de svenska posttaxorna från 1747 till 1831. Sistnämnda taxa gällde till den 1 juli 1855 då enhetsportot infördes. Det finns således ett behov av redogörelse för de svenska posttaxorna från 1636, som egentligen inte var en posttaxa, då det ännu inte fanns några postförvaltare.

Giselher beskriver ingående hur posttaxorna var uppbyggda och hur de förändrades över tid. De var graderade efter avstånd och vikt. Som titeln antyder så är det inte enbart posttaxorna

i sig som analyseras. Giselher sätter taxorna i en större kontext. Han lägger stor vikt vid postvägarna och hur dessa har utvecklats under Postverkets första 100 år. Hans resultat av forskning omfattar även nya uppgifter som redovisas. Utvecklingen visas också på illustrativa kartor. Giselher redovisar även uppkomsten av nya postkontor under perioden.

Artikeln avslutas med två bilagor där den första visar postens avgång (dag och tid) från 1643 till 1737 och den andra posttaxornas utveckling år 1628 till 1735 (Stockholm). Dessa bilagor är mycket överskådliga och därmed enkla att använda.

Giselhers artikel fyller luckan mellan 1636 och 1747 på ett förtjänstfullt sätt. Artikeln lever verkligen upp till sin titel och han berättar fylligt och intressant om ämnet. Giselhers arbete är viktigt då vi nu får en komplett redogörelse för utvecklingen från 1636 till 1855. Jag tror att alla som är intresserade av svensk posthistoria skulle ha stor glädje av att läsa artikeln.

Rikard Azelius

Anmäl dig till EFIRO 2024

I Rumäniens huvudstad Bukarest hålls en världsutställning (FIP) den 16 – 19 april 2024. De flesta klasserna är med förutom ungdom. Det finns även "One-Frame" i de nämnda klasserna där man tillåter 1 – 3 ramar.

Ramavgifterna är satta till 70 euro/ram i de förstnämnda klasserna, 80 euro för litteraturen och 95 euro/ram för "One-Frame". Till detta kommer utställaravgift – 600 kr/exponat resp 300 kr/litteratur exponat, försäkring och ev transportkostnader.

Anmälda exponat måste minst ha fått 75 poäng på nationell utställning för 5 ramar och 85 poäng på FIP/FEPA utställning för 8 ramar.

I litteraturklassen gäller: böcker och forskning – publicerat efter den 1 januari 2019; tidningar etc – efter 1 januari 2022; kataloger efter den 1 januari 2022.

Anmälningssblankett hittas på utställningens hemsida: efiro.ro/rules – välj Application form alt Literature form. Fullständiga regler också finns där.

Skriv ut anmälningssblanketten, fyll i den och skicka till undertecknad tillsammans med planen och ev synopsis.

Anmälan inne senast
20 september 2023!

Med vänlig hälsning
Cajsa Ojakangas, Hjärnegatan 6, 112 29 STOCKHOLM • 0704 734 377 • cajsa_hilm@hotmail.com

Svenska framgångar på IBRA 2023

Den stora FIP-utställningen i Essen, IBRA 2023, genomfördes den 25–28 maj 2023 och måste nog klassas som en stor framgång på många olika plan. Det var en stor succé för utställningen med väldigt många besökare, och det gick strålande för våra svenska utställare. Som vanligt tog de svenska utställarna hem många fina medaljer.

Redan under 2020 började FIP-utställningen i Essen göra reklam för sig och utställarna kunde börja anmäla sina exponat. Utställningen skulle ske den 6 – 9 maj 2021. Men en otäck pandemi kom emellan och snabbt valde man att skjuta upp evenemanget ett par år. Så istället genomfördes utställningen den 25 – 29 maj 2023.

Utställningshallen låg 5 – 6 km från Essens centrum i ett stort mässområde som innehåller många stora utställningslokaler, varav IBRA 2023 hade två stora lokaler, där den ena hallen tillägnades handlare och auktionsföretag, och den andra, större, var avsedd för alla exponat.

Till utställningen hade helt nya ramar beställts. Dessa var mycket bra och lätta att både montera in och demontera exponaten ur. Från början var IBRA planerat att bestå av 2 800 ramar, men eftersom anmälningsantalet var betydligt större utökade utställningsledningen antalet till runt 3 350. IBRA fick låna in hundratals ramar från andra länder, så sammanlagt fanns det tre olika typer av ramar på utställningen.

Sammanlagt anmälde sig 23 svenska exponat och tre stycken litteraturobjekt. Eftersom utställningen snabbt blev fullsatt, trots utställningsledningens utökade antal ramar, kom tyvärr inte alla svenskar med. Till slut fick vi med 15 exponat samt de tre litteraturobjekten.

Som vanligt var en del svenskar mycket nöjda med sina resultat, eller borde vara, samtidigt som en del hade kanske önskat sig ytterligare några poäng. För att se de svenska resultatlistan så se medföljande bild.

Sverige lyckades få fem Stora Guld och förutom Douglas Storckenfeldt som fick sin Stor Guld

medalj i Mästarklassen, så fick Jan-Olof Ljung en Stor Guld med 96 poäng samt ett specialpris. Även Peter Stommendahl fick ihop 96 poäng och ett specialpris. Detta var första gången Peter fick Stor Guld och det var också första gången han ställde ut sitt exponat med åtta ramar på en FIP-utställning. Mycket bra gjort. De andra två Stora Gulden gick till Staffan Ferdén och Jan Berg. Ett stort grattis till dessa fem utmärkta och intressanta exponat.

Förutom dessa fem Stora Guld fick Sverige med sig sex guldmedaljer. Också det ett väldigt bra pris! Avslutningsvis fick Sverige även sju Stora Vermeilmedaljer. Med dessa resultat måste Sverige ha blivit ett av de mest framgångsrika länderna under IBRA. Stort grattis till alla svenska utställare, och stort tack för att ni ville representera Sverige under IBRA 2023.

En annan succé var antalet besökare. Redan på invigningen den 25 maj var det tusentals personer bland handlare och auktionsföretag, och även bland exponaten var det väldigt mycket folk. Talade man med andra svenskar som var på utställningen var dessa förvånade av folktillströmningen. Uppskattningsvis måste det ha varit över 15 000 personer sammanlagt under de dagar som utställningen var öppen. En väldigt hög siffra, om man jämför med andra stora utställningar, och en mängd som väl är otänkbar på en svensk utställning.

Till utställningen hade Sveriges Filatelistförbund skänkt ett specialpris, som denna gång bestod av en vinkaraff i glas. Den vann till slut en tysk utställare, som förhoppningsvis blev nöjd.

Text och bild: Fredrik Ydell

Svenska resultat för IBRA 2023

Klass	Utställare	Exponat	Medalj	Poäng
Mästarklass	Douglas Storckenfeldt	Iceland until 1901; Skilding and original Aur values	Stor guld	
Traditionell	Jan-Olof Ljungh	The first stamps of the German Empire the Eagle Shield stamps and the values 10 and 30 Groschern	Stor guld + SP	96
Traditionell	Peter Stommendal	Classic Sweden 1855-1872	Stor guld + SP	96
Posthistoria	Staffan Ferden	Carte Postale" - The Postcard Phenomenon, in Sweden and to foreign destinations, 1871-1921	Stor guld	95
Posthistoria	Jan Berg	The Postal History of Pre-Colonial Samoa	Stor guld	95
Traditionell	Lennart Järnum	Sweden - Coat-of-Arms in Skilling and Öre denominations 1855-1872	Guld	93
Posthistoria	Rikard Azelius	Mail between Sweden and France before the UPU	Guld + juryns gratulationer	93
Traditionell	Åke Rietz	Sweden - Circle Typ Stamps 1872-1879	Guld	92
Posthistoria	Kjell Nilson	Swedish Postal History 1939-1948 - "The Swedish Mail and the War".	Guld	92
Traditionell	Göran Persson	The 1920 Slesvig Plebiscite stamps	Guld	90
Posthistoria	Björn Sohrne	The Ottoman, Turkey (+ via Bagdad/Irak in the 1920s/30s) and the Persian Empires Postal Relations and Development ca 1800 until the 1930s.	Guld	90
Traditionell	Johan Ågren	Sweden definitives Coat-of-Arms (1858) - Circle type (1885)	Stor Vermeil	88
Posthistoria	Stefan Heijtz	Faroe Islands Postal History to 1945	Stor Vermeil	88
Astro	Fredrik Ydell	Swedish rocket mail and rocket-exhibitions 1961-1975	Stor Vermeil	88
Helsaker	Lars-Olof Nilsson	Postal Cards before GPU 1874	Stor Vermeil	87
Litteratur	Gunnar Lithen	Facit Special Classic 2022	Stor Vermeil	87
Litteratur	Björn Sohrne	Illustrated Postmarks of Iran 1876-1925	Stor Vermeil	86
Litteratur	Nordisk Filateli AB	Nordisk Filateli - "Philatelic Bookazine" - Edition 86 - Year 2022	Stor Vermeil	86

FEPA utställning i Köpenhamn 17 – 20 oktober 2024

Nu är det dags att planera och anmäla sitt exponat för nästa FEPA utställning – denna gång i Köpenhamn, mellan den 17 och 20 oktober 2024.

- Alla större utställningsklasser finns med
- Ramarna 4 x 4 blad (A4-storlek)

Ramavgift/avgifter

- 60 Euro (ca 850 Skr) per ram, för 1-8 ramsexponat
- 50 Euro (ca 550 Skr) per litteraturexponat
- Ingen ramavgift för ungdomar
- Sveriges Filatelist-Förbunds utställaravgift 600 kronor/exponat (300 kronor för litteraturexponat och 300 kr för ungdomar) tillkommer för varje exponat som antas till utställningen

Kvalificering

- Exponatet måste ha erhållit minst 75 poäng på en nationell utställning, för att få 5 ramar. För att få 8 ramar krävs minst 85 poäng på FEPA/FIP-utställning.
- Litteraturexponat måste vara publicerade efter den 1/1 2019. Frimärkskataloger och Tidskrifter måste vara publicerade efter den 1/1 2022.

Anmälan

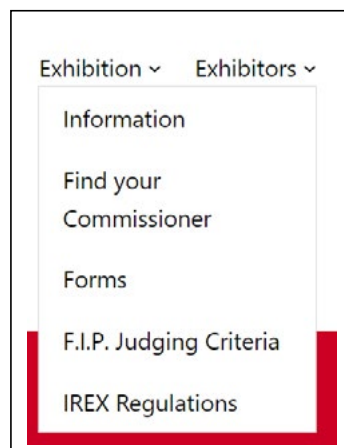
- Anmälan görs via Hafnias hemsida. www.hafnia2024.com Gå in på hemsidan, välj "Exhibitors" och sedan "Forms". Följ instruktionerna.
- Skicka sedan anmälningen, 1:a sidan och ev synopsis till svenska kommissarien.
- Anmäl på Hafnias hemsida senast den **1 januari 2024**.

Välkomna med era anmälningar och vi hoppas att Sverige kommer med ett starkt team till Hafnia 2024!

Fredrik Ydell
Kalkstensvägen 11 A
216 32 Limhamn
0704-181636

fredrik.ydell@gfk.com

www.hafnia2024.com

Nordia 2023

den 2–4 juni 2023 i
Garðabær på Island

Efter ett litet uppehåll i Nordiautställandet var det äntligen dags att ta sig till Island. Det svenska laget bestod av tolv samlingar och en katalog. De aktuella klasserna för svensk del var traditionell, posthistoria, luftpost och vykort. Vi hade även ett bidrag i Championshipklassen.

Utställningen ägde rum i en sporthall och alla de nordiska länderna var representerade samt även utställare från USA och Nya Zeeland. Förutom de utställda samlingarna kunde man även titta på mynt, sedlar, batonger(!) och en hel monter om en man som hade för vana att byta ut fotograferade ansikten mot sitt eget i väldigt "fina sammanhang". Dessutom fanns material ifrån andra världskriget och medaljer m. m. Sammanfattningsvis var det många trevliga icke-filateliska samlingar som lockade publiken att strömma till.

Prisfesten var en trevlig tillställning med en

riklig och välsmakande buffé. Efter att maten fått smaka var det dags för medaljutdelningen. Hur det gick för de svenska återfinns nedan. Sedan avgjordes den spännande omröstningen om Championshipet. Efter att de ordinarie rösterna avgivits var ställningen olidligt spännande: tre hade fått samma poäng – Seija-Riita Laaksos vykortsexponat om Paris, Björn A Schöyens första brittiska flygpost ifrån 1911 och Richard Bodins svenska krigspost från 1543 till 1905. Juryordföranden hade då utslagsrösten och vår Richard knep segern!

Resultatlista för Nordia 2023

Klass	Utställare	Exponat	Medalj	Poäng
Posthistoria	Jan-Olof Ljungh	N.D.P Items sent to Overseas destinations 1868 – 1871	Stor guld	96
Traditionell	Göran Persson	Sweden – The 4 Skilling Banco	Stor guld	95
Traditionell	Stefan Bielkhammar	Sweden 1855 – 1872	Guld	90
Litteratur	Facit	Facit Special Classic 2024	Guld	90
Luftpost	Per-Olof Jansson	Canada Commercial Air Mail 1925 – 1954	Stor vermeil	87
Vykort	Bengt Bengtsson	Adina Sand – Postcard Artist	Stor vermeil	87
Posthistoria	Karl-Åke Westerlund	Örnsköldsvik som blev knutpunkten i Nolaskogsbygden	Vermeil	84
Posthistoria	Bo Eriksson	Posthistoria från Östhammars kommun 1736 – 1952	Vermeil	83
Vykort	Einar Nagel	White Star Line vs Cunard	Vermeil	83
Traditionell	Leif Nilsson	Silhuettutgåvan 1911 – 1912 inkl provisorier	Vermeil	82
Posthistoria	K-E Jägar	Island Nummerstämplar	Stor silver	75
Vykort	Karl-Åke Westerlund	Örnsköldsviks kommun genom vykort	Silver	74

Under söndagen avslutades det hela med det sedvanliga mötet mellan jury och utställare innan det hela skulle monteras ner och sedan fraktas hem. Ett stort tack till arrangörerna!

Cajsa Ojakangas, Kommissarie/jurymedlem

Att samla Hembygd

Text och bilder: Lars-Håkan Jonasson

Valet av ramar för sitt samlande är samlarens eget. Det finns inga rätt eller fel. Detta är alltså inget facit utan bara exempel på hur hembygdssamlingar kan byggas upp.

Det vanligaste är nog att man samlar stämplarna från ett geografiskt område, kommun, landskap eller att man följer en älvdal eller järnvägslinje eller liknande. Sen kommer frågan; vilka stämplarna ska jag söka? En fråga varje plats/postkontor? Ska postombuden och lantbrevbärarna ingå och vill jag visa alla stämpeltyper, kanske t o m hitta ett tidigt och ett senaste avtryck för varje stämpeltyp (1)? Har jag valt att följa en järnväg är det naturligt att man har med de järnvägspoststämplarna och postkontor som linjen passerar. Att välja en avgränsning i tid kan vara bra, men det betyder också att en del spännande samlande missas. Personligen samlar jag inga stämplarna efter år 2000. Beslutet tog jag när posten införde de nya stämplarna tillverkade i plast, Nst 64. Det var inte materialet i stämpeln som beslutet grundades på utan att stämpelfärgen var vattenlöslig och försvann när man skulle blöta lös frimärket. Missataget som posten gjorde är nu löst och jag missar, genom mitt beslut, den spännande utvecklingen av Nst 64.

Facit Postal är till stor hjälp när man vill skapa struktur i samlingen, då katalogen innehåller uppgifter om ortstämplarna, postombud, lantbrevbärare och järnvägspost med mera. Men för att

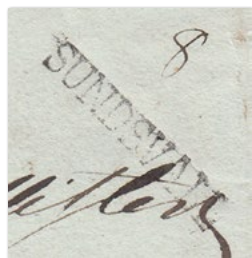
få djupare information om stämpeltyperna är den gamla "klenoden" *Handboken över Svenska Post och Makuleringsstämplarna* (utgiven av Sveriges Filatelist-Förenings Riksorganisation 1952) ovärderlig. Den står inte i varje frimärkssamlarens bokhylla, men finns kanske i klubbens bibliotek. Eller att någon klubbkompis har ett exemplar till utlåning. Tillgängligt för oss medlemmar i SFF är stämpel-databasen, som innehåller en stor mängd information.

Nu har vi alltså valt från vilka platser och/eller järnvägslinjer som stämpeln skall vara från och under vilken tidsperiod samlingen skall omfatta. Beroende på under hur lång tid mitt samlande skall omfatta kan det bli aktuellt att dela in samlingen i tidsperioder eller, som det kallas, emissioner. Uppdelningen styrs av hur frimärksutgivningen delats upp (2). Samlandet kan alltså sträcka sig från förfilateli till fintandade bandmärken. Det skulle kunna se ut som följer;

1. Förfilatelistämplarna, före 1855-07-01
2. Vapenmärken, 1855 – 1872
3. Ringtypsmärken, 1872 – 1892
4. Oscar boktrycksmärken, 1885 – 1891
5. Oscar koppartrycksmärken, 1891 – 1912

① Anundgård Nst 14 hängde med ganska länge – här på ringtyp, Oll boktryck, Oll koppartryck, medaljong, grovtandat band och fintandat band.

② Sundsvall Nst. 4 rakstämpel, som är det enda postkontoret som funnits fr.o.m. förflutet till fintandat bandmärkesperioden i Medelpad.

③ Östava Nst 14 har också använts under lång tid, från Oll koppartryck till fintandade bandmärken.

6. Medaljongmärken, 1910 – 1920
7. Grovtandade och 1920 – 1938
8. Fintandade bandmärken. 1938 och senare (3)

Som ni ser går några av tidsperioderna in i varandra, men då jag personligen är samlare vill jag skapa många luckor att fylla.

Här är det åter igen du som beslutar om tidsgränserna. Som ett exempel kan Oscarperioden förlängas då 5- och 10 öres märken gavs ut i häften till 1913 och kan då hamna i skrivbordslådor för att användas betydligt senare. (4)

Vill jag då ha en tidig och en sen avstämpling på varje emission av varje stämpeltyp så har jag

ett långvarigt sökande framför mig. Eller rättare sagt, det tar aldrig slut.

Spännande är också att finna olikheter på samma stämpeltyp (typolikheter), alltså att man tillverkat en ny stamp. Detta är inte ovanligt på exempelvis Nst 60 (5).

Det innebär också utmaningar att hitta stämpel som tillverkats nära tidsgränsen för de olika emissionerna, till exempel övergången från grovtandade till fintandade märken och Nst 59b (6).

I några kommande artiklar skall jag ge ytterligare exempel på vad en hembygdssamling kan innehålla. ●

④ Oscar II 10 öre stämplade Liden 6. 2. 21, väldigt sent.

⑤ Erikslund Nst 60B, finns i två varianter under i princip samma tidsperiod.

⑥ Svarvarböle Nst. 59b 7/7 39 grovtandat och 2/4 40 fintandat bandmärke.

Nordiska frimärken

- nya utgåvor

Sverige

24 aug 2023

Skördeglädje

Häfte: 10 frimärken, 10 motiv, inrikes

Rulle: 10 frimärken, 1 motiv, inrikes

Design: Henning Trollbäck

Papper: Självhäftande

Format frimärken: 36,6 x 26,5 mm

Skördeglädje,
utges i häfte

Tomatfat, utges i rulle

Här hittar du mer information: <https://www.postnord.se/om-oss/om-frimarken/frimarksaret>

Norge

14 juni 2023

Kronprinsparets 50:e födelsedagar

Motiv: Kronprins Haakon Magnus och kronprinsessa Mette-Marit

Illustrationer: Trond Bredesen

Design: Camilla Kvien Jensen

Utges i: Rulle à 100 självhäftande frimärken (50 st av varje)

Upplaga: 1 528 150 st av varje frimärke

Valör: Inrikes 20 g.

Jakob Weidemann 100 år

Motiv: Konstverket *Storfuglen letter*.

© Jakob Weidemann/BONO

Design: Enzo Finger

Foto: Rolf M. Aagaard/Aftenposten/Scanpix

Utges i: Miniark

Upplaga: 60 000

Valör: Inrikes 20 g.

Här hittar du mer information: <https://www.posten.no/frimerker-til-samling>

Grönland

10 juli 2023

Qeqertarsuaq 250 år

Konstnär: Georg Olsen, Kiiu
Mått frimärke: 32,08 mm x 58 mm
10 frimärken per ark
Valör: DKK 13:00

11 augusti 2023

ESA-astronaut Andreas Mogensen och korpen

Konstnär: Eli Anker Petersen
Pris: DKK 32:00
Miniark

28 augusti 2023

Everyday heroes in Greenland II

1/2: Alfred Olsen
2/2: Bodil Davidsen
Konstnär: Lisbeth Karline
Mått frimärke: 52 mm x 32,32 mm
10 frimärken per ark
Valör: DKK 16:00

Additional value 2023: The Greenland patient home

Miniark
Konstnär: Coco Apunnguaq Lyngø
Pris: DKK 84:00

Frimärke

Valör: DKK 20:00 + 1:00
Mått frimärke: 40 mm x 30 mm
10 frimärken per ark

Street Art in Greenland III 1/2 and 2/2

Konstnär: Miki Jacobsen
Mått frimärke: 30 mm x 40 mm
10 frimärken per ark
Valör: DKK 1:00 och 47:00

Här hittar du mer information: <https://www.stamps.gl/information/frimaerkeprogram-2023>

Finland

6 sept 2023

Finnair 100 år

Designer: Ilkka Kärkkäinen
Arkformat: 174 x 102 mm (öppet)
Frimärksstorlek: 46 x 29 mm

Valör: 1 x inrikes fixvärdemärket
Tandning: Säkerhetstandning
Papper: Självhäftande

Finlands museiförbund 100 år

Designer: Anssi Kähärä
Arkformat: 174 x 102 mm (öppet)
Frimärksstorlek: 44 x 29 mm
Valör: 10 x inrikes fixvärdemärket
Tandning: Säkerhetstandning
Papper: Självhäftande

Två av de tio frimärkena i utgåvan

Postis konstpris 2023

Designer: Christoffer Relander
Arkformat: 174 x 102 mm (öppet)
Frimärksstorlek: 43 x 26 mm
Valör: 2 x inrikes fixvärdemärket
Tandning: Säkerhetstandning
Papper: Självhäftande

Här hittar du mer information: <https://www.posti.fi/sv/privat/posti-blogg/frimarken>

Färöarna

23 juni 2023

Ett digitalt samlarobjekt i begränsad upplaga från Posta Färöarna

Posta Faroe Islands har lanserat de första NFT-frimärkena någonsin i Norden. Dessa digitala samlarobjekt i begränsad upplaga revolutionerar filatelins värld genom att kombinera modern teknologi med fånglande färöisk natur.

NFT-frimärken skiljer sig från fysiska sådana och stöds av non-fungible tokens lagrade på ett

säkert blockchain-nätverk. Märkena är designade av Heiðrik á Heygum och består av fyra distinkta frimärksdesigner. Varje design representerar en årstid och dess element, i ett samspel med den färöiska naturen. Läs mer på stampofmaybe.com.

Här hittar du mer information: <https://en.stamps.fo/for-philatelists/stamp-programme-2023/>

Åland

22 sept 2023

Mina frimärken – bärkraft

Konstnär: Elin Eriksson
Formgivning: Elin Eriksson & Johanna Finne
Upplaga: 25 000 miniark
Valör: 8 × Europa (2,80 €)
Pris FDC: 6,60 €
Frimärksstorlek: 28 × 45 mm
Arkstorlek: 170 × 95 mm
Perforering: 13 per 2 cm

Här hittar du mer information: <https://alandstamps.com/collections/2023>

2 öre ringtyp

Författare Staffan Bengtsson. Recenserad av Ulf Nilsson

Staffan Bengtsson har i 15 år idogt samlat på ringtyp och detta är en redovisning av märket 2 öre ringtyp, ett frimärke som har en lite speciell bakgrund och historia. På 20 sidor i A4-format går Bengtsson igenom valda delar av historien.

Inledningsvis avhandlas bakgrund och arbetet med att ta fram frimärket. Både pappersvarianter och nyanser illustreras med provtryck. Varje plåt presenteras med varianter, och även var olika feltryck finns placerade.

När alla bakgrundsfakta och varianter är avklarade beskrivs de olika stämpeltyper som var aktuella när frimärket användes. De vanligaste typerna av försändelser illustreras med exempel på både korsband och försändelser. Även udda blandfrankeringar både inrikes och utrikes visas.

Slutligen kommer ovanligheter, kuriositeter och påtryck, bland annat landstormenmärkena. ●

Beställ boken här:
Filatelisten.se – klicka på webshop.

Rapporter från Frimärkets dag

Frimärkets dag 6 maj

Frimärkets Dag den 6 maj var en väl genomförd aktivitet på ett antal orter runtom i Sverige. Våra föreningar hade arrangerat dagen med allt från försäljning av nya frimärken, lotteri, plockbord, tipstävling, auktion, utställning, frimärkshand-

lare, rådgivning och värdering av samlingar samt att alla som besökte oss hade möjlighet att skicka en hälsning med den lokala ortsstämpeln. Ett stort tack till alla föreningar som var med och arrangerade detta års frimärksfest.

Elisabeth Björklund Joback, kanslichef

WFK i Vallentuna

WFK disponerade foajen till Vallentuna kulturhus där vi hade utställningsbord och flera skärmar för att visa vår verksamhet. Med tanke på dagens tema, *Tillsammans för fred*, hade vi engagerat en sånggrupp från Ukraina som framförde folksånger från detta plågade land. Vi fanns med i kommunens kulturkalender för maj vilket främst fick effekten att många sökte sig till oss för att få hjälp med värdering av sina samlingar. Klubben fick också med sig hem, till höstens auktioner, flyttlådor och papperskassar med album och påsar med vykort och frimärken.

Konkurrensen med TV-sändningarna från London gjorde att antalet besökare var klart lägre än tidigare gånger. Trots det tror vi att vi gjorde att temat *Tillsammans för fred* blev mycket uppmärksammat i Vallentuna.

Försäljningen av frimärkena gick mycket bra och vi sålde slut på vår beställning av de svenska utgåvorna.

Text och bild: Staffan Lagergren

WFKs ordförande Pelle Ohlsson visar delar av skärm-utställningen.

Sånggrupp från Ukraina underhöll från scenen.

den 6 maj runtom i landet

Frimärkets Dag i Östersund – åter i samverkan med Östersunds bibliotek

Återigen gavs vi i östersunds-föreningen möjligheten att genomföra Frimärkets Dag i för arrangemanget mycket passande lokaler, belägna i centrala Östersund. I direkt anslutning till bibliotekets reception och intill utlåningsdiskarna där flödet av besökare var som störst, hade vi dukat upp vår monter med ett förhållandevis traditionellt innehåll.

Våra skärmar med vykort och frimärken rön-te som vanligt stort intresse liksom vykortslådorna

med lokalt innehåll. Jemtlands tidning fanns på plats och intervjuade såväl oss arrangörer som en del av besökarna och ett reportage kommer inom kort att publiceras.

Tyvänn genomfördes ett stort antal övriga event i Östersund under lördagen, vilket sannolikt bidrog till något färre besökare. Stort tack till Östersunds bibliotek för gott samarbete inför och under genomförandet av Frimärkets Dag 2023.

Text och foto: Jan-Anders Jacobsson

Göteborg

SFF Göteborg hade en monter i samarbete med GPFK på Nordstan i Göteborg. Vi kan ana Lena Lomfors närmast till höger. Intill syns Evalie Nilsson mer till vänster. I bakgrunden ser vi Margareta von Bahr vid utställningsramarna. Centralt stående Kjell Croné och Reily Vilden. Ett härligt gäng!

Gunnar Dahlstrand

Rapporter från Frimärkets dag

Gränna

Det var 25 år sedan (1998) som Frimärkets Dag arrangerades i Gränna. I år gjordes det ett samarrangemang med de två Jönköpingsföreningarna Jönköpings Filatelist-Förening och Jönköpings Posthistoriska Förening samt frimärksklubben Brahe i Gränna.

Vi var på plats på Grenna museum tillika Polarmuseet.

Information lämnades om verksamheten i våra föreningar. En liten utställning med brev och vykort från S A Andree:s polarexpedition visades. God försäljning av nya frimärken. Det kom inte så många besökare som vi hade hoppats på, det var ju fint vårväder och dessutom kröningen i London.

Hans-Ove Aldenbrink

Foto: Rudolf Lukeniuk

Gunnar Ohlsson, Bengt Svanberg och Hans-Ove Aldenbrink.

Foto: Hans-Ove Aldenbrink

Bengt Svanberg, Rudolf Lukeniuk och Martin Brandt.

Foto: Comny Jonsson

Mora

Solen lyste över vårt arrangemang. Det kom drygt 60 personer och tittade på våra exponerade samlingar. De gav en bred bild av frimärkssamlande och förhoppningsvis inspirerade de några att ta upp sitt samlande. Vi tyckte årets FD var en av de bättre vi arrangerat.

Bengt Jernhall

den 6 maj runtom i landet

Bollnäs Filateli- och Vykortsförening firade 70 år på Frimärkets dag

Bollnäs Filateli- och Vykortsförening slog på stort och höll sitt 70-årsfirande och Frimärkets Dag samtidigt. Ordföranden Stefan Andersson grillade kotletter och gjorde tårtor med marsipanöverdrag. Kassören Christer Nordqvist inrättade postkontor där han sålde frimärken och lotter och stämplade. Tor-Gunnar Wolker visade sin samling om järnvägen Orsa–Bollnäs 1899–2009. Banan kommer snart att utredas en "sista" gång(?). Han visade även linjen Woxna–Lobonäs 1908–1932.

Vice ordförande Stefan Persson hade lämpligt nog tagit med en del av sin fjärlissamling. Åke Persson visade lite av sitt Hälsingematerial. Ulf Johansson, Hudiksvall, höll ett alldeles utmärkt anförande utifrån sina erfarenheter och preferen-

ser. K-E Hansson fick sin förbundsplakett. Ylva Holmgren hade gjort en lagom svår tipspromenad i det strålande solskenet. Andra skötte kaffekokning och disk samt att plocka upp bord och fram stolar.

Auktionen sköttes av Åke P och Torulf Andersson och omfattade 101 alster mot vanliga 50–60. Det mesta såldes. Två nya medlemmar skrevs in. Uppvaktning kom från Sandviken, Borlänge, Falun, Leksand, Hudiksvall och vilande Ljusdal. Även en medlem från Västerås dök upp – han har stuga i närheten.

Vi som ordnade detta är jättenöjda, och det verkade alla vara! Vi kommer att minnas detta i minst fem år.

Text och bild: Stefan Jonäng

Christer Nordqvist

Tor-Gunnar Wolker

Rapporter från Frimärkets dag

Umeå

I år hade vi en "A-plats" i kulturhuset Väven. Vi fick vara i Kommunhörnan alldeles innanför entrén där alla besökare till Väven, biblioteket och dylikt passerar. Vi räknar med att ca 100 personer stannade till åtminstone en kort stund för att se på utställningen av vykort och frimärken.

För att göra det mer intressant och få besökare att stanna lite längre hade vi i år utöver utställningen och en stor skål godis som "lockbete" gjort en frågesport med tio frågor. Där fanns tre svarsalternativ som handlade om frimärken och lokalhistoria. Svaren på åtta av frågorna fanns på skärmarna, och som syns på en av bilderna var intresset stort bland de som tog sig tid att svara att söka rätt svar. Vi fick in 28 svar, av dessa hade åtta alla rätt. De har fått ett litet pris hemskickat.

Sammanfattningsvis en mycket lyckad dag.

Text och bild: **Thomas Gunnarsson**

AC-träff i Vindeln med lådauktion

Vi var den 21 april ett 60-tal som kommit från Jämtland, Ångermanland, Medelpad, Västerbotten, Lappland och Norrbotten. Som brukligt de senaste åren började vi redan efter lunch på fredagen. Snart hade det plockats fram massor med material på försäljningsborden och grävandet i varandras lådor började. Omkring 25 personer sov över på hotellet i samma byggnad och hade en trevlig kväll tillsammans. Många frågor diskuteras livligt, bland annat priserna i Facit och vad vi vill få ut av SFF.

Efter övernattninng och en god hotellfrukost var det dags för dag två. En av höjdpunkterna var utan tvekan det föredrag som Bengt Martinsson från Luleå hade. Han berättade med inlevelse om postrånet i Sävis, som ligger i Haparanda

kommun, 1906. En postiljon och en gästgivares 17-årige son hade begett sig från Haparanda till Kalix på kvällen med 74 000 kronor i penningförsändelser (motsvarade ca 4 100 000 kronor år 2015), men blev brutalt mördade på vägen, och vagnen påträffades tom. Brevbäraren Karl Emil Åberg erkände brotten redan dagen därpå. Dili-gensen finns att beskåda på Postmuseum och händelsen omnämns i skillingtrycket *Postrånet* i *Sävis* från samma år. Bengt sjöng med bravur några verser av visan.

Efter lunch hölls några mindre auktioner samt en större lådauktion. Närmare 70 % av materialet såldes, ett mycket bra resultat.

Nästa träff i norr blir Regionalträffen i Östersund 8–9 september. Vi ser fram emot att få träffas igen!

Text och foto: **Thomas Gunnarsson**

De två bilderna ovan: Bakom borden några deltagare från Sundsvall och från Östersund.

Till höger: Lars-Håkan Jonasson, Sundsvall, leder tillsammans med Ivan Forsgren, Umeå, en liten debatt om SFF:s framtid.

Bengt Martinsson, Luleå, berättar om postrånet i Sävis 1906.

Samlarmässa i Näsbypark

Den 11 mars höll vi i Norrorts Frimärksförening en samlarmässa tillsammans med Norrtälje Frimärksklubb. När vi kom dit 07.45 var några handlare redan på plats trots att vi officiellt inte öppnade förrän klockan 10.00. Totalt sett var cirka 40 bord bokade. Många olika samlarområden var representerade. Philea Myntkompaniet deltog och värderade och köpte ädelmetaller och mynt. Gamla vinylskivor och vykort fanns också på plats. Eftersom vi lyckats få in en artikel i lokaltidningen i Täby om vår förening och olika samlingsområden var besökstillströmningen god. En vanlig lördag brukar 2 500 – 2 800 personer besöka centrumet. Denna dag var cirka 3 500 personer där enligt uppgift från centrumansvarig. Detta får vi vara väldigt nöjda med men det ställer ju ännu högre krav på oss inför kommande mässor.

Det var många som hade med sig

På bilden Ivar Horst, Norrorts marknadsförare, redo både för försäljning och värvning av nya medlemmar.

material och ville ha värdering eller skrev upp sig på en lista för senare kontakt. Naturligtvis har detta medfört en del arbete men också förhoppningsvis en del bra material till våra auktioner samt ett positivt tillskott till vår ekonomi. En annan positiv effekt, hoppas vi, är att det ger Norrorts Frimärksförening en 'goodwill' som gör att flera personer i Täby med omnejd känner till oss. Kanske man blir medlem eller framöver låter oss ta del av sitt filatelistiska material.

Text och bild: **Christer Samsson**,
Organisationskommittén i Norrort

John Örjan Velander - en 90-årig ÖFF-profil

Foto: Christer Velander

Den 11 juni uppnådde Örjan den aktningvärda åldern 90 år. Han har varit och är alltså Östersunds Filateli och vykortsförening trogen sedan 1969. Örjan har genom åren inspirerat många till att ägna sin fritid åt filatelin. Han är sedan många år den person som för föreningens räkning biträder vid värdering av samlingar, lämnar råd kring försäljning och är dessutom ansvarig för föreningens auktionsverksamhet.

Östersunds Filateli- och vykortsförening önskar Örjan många fantastiska och intressanta dagar framöver.

Jan-Anders Jacobsson

Skivaryd – Sveriges första lokala utställning med bedömning

I Skillingaryd hölls ett stort evenemang den 29 april. Skivaryds Samlarklubb med ordförande Per Bunnstad och medhjälpare hade lagt ner ett enormt jobb i detta lyckade arrangemang.

Ett tiotal frimärkshandlare från hela Sverige hade mött upp. Både handlare och samlare var nöjda med handlarnas utbud.

Så till frimärks- och vykortsutställningen med eget reglemente – den första i Sverige! Vi hade satsat stort på att få nya utställare och nya samlingar till den lokala utställningen. Det var åtta utställare som ställde ut en till två ramar. Samtliga utställda exponat var nya och hade inte tidigare ställts ut. Två av utställarna hade aldrig ställt ut tidigare!

Jag hade tillsammans med några sakkunniga filatelister tagit fram ett helt nytt reglemente till denna första lokala utställning med bedömning. Fokus låg på att, om det gick, ge en extra poäng för att uppmuntra, i stället för att ge en poäng under nästa medaljvalör som ofta sker på större utställningar.

Sedan gav vi utställarna tips på hur de skulle kunna utveckla samlingen framöver. Juryrapport, bedömningsprotokoll och diplom utdelades till de deltagande utställarna. SBT:s pokal tilldelades Börje Hillfelt för hans nya samling *Sveriges Nobelpristagare i litteratur i den svenska frimärksutgivningen*.

Det bästa med lokala utställningar är att det är gratis för utställaren att visa sin samling. Denna utställningsform är tänkt att leda till att fler medlemmar i klubbarna börjar montera delar av sina samlingar på kartongblad.

Att kvalificera sig till en regional eller nationell utställning med denna typ av material och exponering är dock inget som kan överföras på exempelvis UK:s (SFF:s utställningskollegium) utställningar där presentation av ett exponat ligger på helt annat regelverk.

Är din förening intresserad av att arrangera en dylik lokal utställning hör gärna av dig på mejl: hoa@aljodata.se eller telefon: 0706–95 88 88.

Hans-Ove Aldenbrink.

Foto: Per Bunnstad

Börje Hillfelt, Jönköping tilldelades SBT:s vandringspris för bästa samling.

Från utställningshallen. Handlare Lars Holstensson, Nässjö.

75-årig förening i Laholm

Laholms filatelistförenings 75-årsjubileum uppmärksammades nyligen i ett reportage av lokaltidningen som konstaterade att en del var sig likt sedan tidningen skrev om föreningen i samband med 25-årsjubileet. Nuvarande ordföranden Ole Bjerregård och David Nilsson har varit föreningen trogna i mer än 50 år och båda fanns med på bilden från 1973 (denna kan du se i LT:s webbartikel). Som mest har Laholms filatelistförening haft fler än 60 medlemmar, idag är antalet nere på drygt 20.

Foto: Johan W Jönsson, Laholms Tidning

– Men vi håller föreningen vid liv så länge vi orkar. Det finns fortfarande ett stort intresse för frimärken, säger Ole Bjerregård till Laholms Tidning.

Peter Johansson

Du kan läsa artikeln på: laholmstidning.se/foreningsliv/frimarkssamlade-forening-firar-75-aar/2109

Frimärks- och vykortsmässa

9 september
kl. 10–17

Aggarpsskolan, Svedala
www.sufs.se/sis

**Stamps
in Svedala**

Text: **Per Gustafson**

Frimärksutställning året runt

Snart är det dags för årets stora filatelistiska händelse i Sverige – utställningen Trelleborg 2023. Men året runt pågår en ännu större utställning på filatelistförbundets utställningssajt Netex. Där visas i dag närmare 150 utställningssamlingar i digital form. Förhoppningsvis blir det fler efter Trelleborgsutställningen!

På Netex visas bland annat exponat som varit med på jurybedömda frimärksutställningar. Alla medlemmar i förbundet som deltar i sådana utställningar kan kostnadsfritt få sina exponat upplagda på Netex. Exponaten visas antingen som ett bildgalleri, där man kan bläddra från bild till bild med piltangenterna på datorn, eller som en pdf-fil.

Nya exponat kommer framför allt in i samband med svenska frimärksutställningar. Då brukar Netex arbetsgrupp kontakta utställarna och erbjuda visning på nätet. Men på senare tid har också flera nya exponat kommit in "mellan" utställningarna. Kanske har de artiklar med *Tips på Netex* som Filatelisten har publicerat det senaste året inspirerat?

Det finns flera goda skäl att visa sin samling digitalt:

- Nätutställningar är ett bra sätt att göra filatelistiska exponat och kunskaper tillgängliga, även för de som inte har möjlighet att resa till utställningar. Både utställare och samlare som inte själva ställer ut hittar mycket intressant och inspirerande på Netex.
- För utställare är det praktiskt att kunna skicka en länk till sitt exponat när man har kontakter med andra samlare, inte minst i utlandet. Det kan också vara bra att själv ha tillgång till sitt exponat genom internet.

- Många utställningsexponat innehåller så mycket information att det är svårt att ta till sig allt framför utställningsramarna – ibland information som är mer detaljerad än man kan finna i kataloger eller annan litteratur. Hemma vid datorn kan man ta sig tid och gå igenom bladen i lugn och ro.
- Inte minst är visningar på internet ett bra sätt för oss samlare att visa upp oss och göra reklam för vår hobby.

Inför Trelleborgsutställningen kommer alla svenska utställare att få en inbjudan att visa upp sina exponat på Netex. Vi hoppas att många väljer att göra det!

Och alla Filatelistens läsare är förstås mycket välkomna att titta in på Netex – dygnet runt, året runt – och låta sig inspireras av alla fina samlingar och all den filatelistiska kunskap som finns där. ●

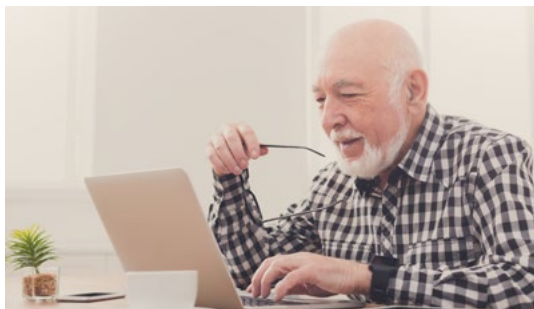

Foto: Adobe Stock

Lantbrevbäringens införande

Text och bilder: Giselher Naglitsch

Lantbrevbäring kunde inrättas från 1878

Den 25 september 1876 gjorde Generalpoststyrelsen en hemställan om att få inrätta lantbrevbäring, under förutsättning att brev som befordrades med lantbrevbärare alltid skulle betalas efter samma taxa som gällde mellan postanstalter. Riksdagen biföll den 10 mars 1877. Om detta informerades samtliga postförvaltare i cirkulär den 4 september. En månad senare, den 5 oktober 1877, får de en odaterad *P.M. rörande ordnandet af lantbrevbäring*. En komplett instruktion för lantbrevbärare följer den 24 december. Grunden är lagd för en stor reformering av posten som kommer att bestå för lång tid. I denna artikel avser jag behandla det grundläggande regelverket och visa några exempel på dess tillämpning.

Inledningsvis sägs vilka slags försändelser lantbrevbärarna skall dela ut: vanliga och rekommenderade brev, brevkort, korsband, varuprov, tidningar och småpaket. Allt förutsatt att de är fullt frankerade och inte assurerade. Värdeförsändelser kan dock ordnas med fullmakter och på förhand till postanstalten insända kvitton.

Lantbrevbäraren skall färdas en rutt som innebär besök hos tjänsteman som tidigare varit berättigad till kronobrevbäring, hos prästerskap samt hos kommunombud. Dessa skall han alltid besöka, även om det inte finns någon försändelse att leverera. Det kan ju finnas avgående försändelser att plocka upp. För den skull skall han också alltid passera och tömma de brevlådor som kan finnas i hans distrikt. För övrigt förväntas lantbrevbäraren dela ut post till adressater vilkas bostäder är belägna i närheten av hans väg. Men han får inte avvika från ruttan för att uträtta andra ärenden.

Kommunerna förutsätts utse *kommunombud*

som samlar upp avgående försändelser, samt tar emot och delar ut av lantbrevbäraren levererade försändelser till övriga adressater. Det skall ordnas utan kostnad för Postverket. Kommunombuden kan förses med fullmakter av de som vill ha sin värdepost levererade den vägen.

Lantbrevbäraren skall leverera alla avgående försändelser till postanstalten. Men, om det kan ske "utan väsentligt dröjsmål eller betydlig avvikelse från den bestämda brevbringningsstråten" får han leverera försändelser till adressater utefter vägen. Sådana försändelser betraktas som lösbrev. På motsvarande sätt får han ta emot avgående försändelser utefter vägen. Även dessa försändelser betraktas som lösbrev.

Tiden för brevbringningen skall i allmänhet beräknas efter tre timmar per mil. Nattetid fortgår ingen lantbrevbäring. För övrigt begränsas tjänsten till försändelser vars vikt inte överstiger 2 skålpund eller 1 kg. Paket skall helst inte vara större än att de går att lägga i brevväskan. Brevbäraren skall förses med en enkel brevväg för vikter upp till 250 g. För övrigt förväntas adressaten och brevbringaren kunna enas om vikten och taxan. Skulle det leda till underfrankering får adressaten stå för restportot.

Lantbrevbäraren fick ett förskott på frimärken som han kunde sälja till korrespondenterna. Förskottet kunde uppgå till högst 50 märken á 3 öre, 100 á 12 öre och 25 á 20 öre; porton för trycksak samt enkla inrikes och utrikes brev.

Försäljningen skulle ske kontant och "vid laga ansvar" inte för mer än åsatt värde. Det betyder ansvar utan ersättning. Som jämförelse kan nämnas att poststationernas föreståndare erhöll en procent (1 %) i provision på frimärksförsäljningen.

Om lantbrevbäringen äger rum mellan platser

med fasta postanstalter, skall lantbrevbäraren fortskaffa den post som utväxlas däremellan.

Sist men inte minst lantbrevbäraren skall förses med ett *Postverkets märke* som han bör bära vid de tillfällen han ombesörjer lantbrevbäring.

Frimärken skall makuleras

Instruktionen är klar: innan en försändelse lämnas ut till adressat eller ombud skall lantbrevbäraren *makulera å försändelsen anbragda frimärken*. Det tar sikte på kortväga brev som inte har passerat en postanstalt där de kunde ha stämpelplats, men skall nog även gälla frimärken som av någon anledning inte har blivit makulerade vid tidigare postbehandling. Instruktionen lyder: *Den-na makulering verkställs antingen på det sätt, att med bläck överkorsa eller genom användandet av s.k. datum-stämpel, där lantbrevbärare blivit med sådan stämpel försedd.*

Vissa lantbrevbärare nöjde sig inte med en överkorsning. Eleganta makuleringar förekommer, där lantbrevbäraren har skrivit datum och linjes namn eller sitt eget namn över frimärket. Jag skulle gissa, att de flesta kryssmakuleringarna har åstadkommit av lantbrevbärare. Men innan poststationerna kring 1870 fick datumstämplat, skulle även de kryssa omakulerade frimärken på ankommande brev. Ett överkorsat frimärke må vara vackert, men det går inte att koppla till någon lantbrevbäringslinje, ej heller till en poststation. För att göra det behövs en hel försändelse med innehåll.

Lantbrevbärarnas stämplat

Det skulle dröja till 1884 innan de första lantbrevbärarna fick stämplat och långtifrån alla försågs med stämplat. Studerar man Facit Postal hittar man två stämpelgrupper av intresse för denna artikel. Sedan dessa tagits ur bruk skulle det dröja till mitten av 1944 innan dom fyrkantiga lantbrevbärarstämplatarna kom i bruk. De faller utanför ramen för denna artikel.

De tidiga lantbrevbärarstämplatarna för tanken till ångbåtsexpeditionernas och järnvägspostkupéernas stämplat, betecknade med nummer eller sträcka. Jag exemplifierar med några objekt ur min samling.

Lantbrevbärarpost (typ) 1 är vanligen försedd med förkortningen Landtbr. och ett nummer som betecknar linjens nummer i tidtabellssamlingen. Av typ 1 tillverkades bara 20 stycken. Nummer 70, Degeberga–Hörröd i Skåne var i bruk både först och sist av alla, åren 1884–1904. Flertalet fick mycket kortare användningstid.

Lantbrevbärarlinjen Nr 13 skulle enligt tidtabellen från den 2 januari 1886 besöka två kyrkliga adresser, ett kaptensboställe och två möjliga kommunombud. Stämpeln LANTBR. 13 förbryllar. Facit Postal vill ha den till Knifsta–Lagga 1891–1900. Nr 12 Mörby–Östuna är känd 1894–1895.

Lantbrevbärarpost (typ) 2 har en text som antyder sträckan. Gräsmark–Simonst, i Värmland, är känd från 1890 till 1917. Den ramar in tiden för dessa stämplat. Facit Postal listar 170 stämplat av denna typ, många använda bara 1–2 år, med priser därefter.

KÅRSTA–GOTTRÖRA är känd 1891–1904.

Gångpost och lantbrevbäring Estuna–Lohärad–Malsta–Estuna

Vid 1875 års ingång inrättades 90 nya poststationer i Uppland. Av dessa kom 12 att ligga under Norrtälje, bland andra Estuna, Malsta och Lohärad. Estuna växlade post direkt med Grisslehamnsposten, som gick två gånger i veckan i båda riktningar. Från Estuna inrättades en gångpostslinga som gick över Lohärad och Malsta och tillbaka. Den var 2,2 mil lång och trafikerades en gång i veckan. Detta måste ha varit Upplands mest posttäta område – så länge det varade. Lohärad och Malsta drogs in redan den 30 september 1879. En av orsakerna till att det inte gjordes ännu tidigare var att fjärdingsmannen E. Sundin hade sin post på Malsta och att han tjänstgjorde även inom Lohärads socken. Han hade ju förlorat sin förmån med kronobrevbäringen. Nu kunde lantbrevbäraren, med plikt att besöka fjärdingsmannens boställe, kompensera för detta. Under 1878 anmodades socknarna att utse kommunombud. Kommunalstämman i Lohärad den 26 maj 1878 valde Skollärare Åkerström till uppdraget. Kommunalstämman i Malsta tyckte inte att församlingen var i "så stort behov att utse ombud". Den första lantbrevbärarens slinga, med utgång från och avslut i Estuna, skiljer sig inte mycket från den tidigare gångpostens väg.

Gångpost Estuna–Lohärad–Malsta–Estuna. Lantbrevbäraren kom att vandra samma väg. Avsnitt ur postkartan 1877. Lohärad och Malsta hör till dom svåraste upplandsstämplarna, brev är okända.

Lantbrevbäring Syninge–Lohärad–Syninge

Med öppnandet av järnvägen Rimbo–Norrtälje den 23 oktober 1884 inrättades en med järnvägen förenad poststation i Syninge. Därifrån gick från den 2 oktober 1886 en lantbrevbäringslinje till Lohärads prästgård och Malsta by och tillbaka

till Syninge. Sträckan var två mil och trafikerades onsdag och lördag. Lantbrevbäraren utgick från Syninge klockan 11.00 och beräknades vara tillbaka klockan 17.30.

Lantbrevbärarlinjen Syninge–Lohärad. Avsnitt ur postkartan 1887.

Två intressanta belägg från lantbrevbäring Syninge–Lohärad–Syninge

Jag köpte ett tjänstebrevkort, vackert stämplat Syninge 22/9 1887. För övrigt ganska vardagligt. Men då jag läste textsidan och dateringen från Lohärad samma dag, insåg jag: detta är kanske det enda objekt som kan dokumentera denna lantbrevbäringslinje!

Så långt var det rätt – men senare fick ju linjen en stämpel – Syninge–Lohärad. Stämpeln användes 1892–1897, men den är nästa okänd. Jag har bara sett en fotokopia av den på ett löst märke. Det lär finnas ett till. När stämpeln bjöds ut av Swestamp på auktion kunde jag inte motstå att ta ett djupt tag i fickan, särskilt som den fanns på en hel försändelse – den enda kända.

När jag nu studerar båda dessa försändelser från 1887 respektive 1896, ser jag att de har samma avsändare och samma adressat, samt handlar om samma sak – inspektion av skolorna i Lohärad och Malsta. Under de tio åren som gått

mellan skrivelserna, har herrarna blivit goda vänner. Det ser man av den förändrade tonen. De var nästa jämnåriga. Fredrik Laurell var folkskoleinspektör i Uppsala medan Otto Kihlberg var kyrkoherde i Lohärad, nu på väg till motsvarande tjänst i en större försam-

Kihlberg

ling, Vallentuna. Googlar man på Svenskt porträttgalleri hittar man de båda herrarna:

Kyrkoherden Otto Kihlberg föddes 1846 i Håtuna, Uppsala län, student i Uppsala 1868 och prästvigd 1870, komminister i Torstuna 1871, kyrkoherde i Lohärad 1882 samt kyrkoherde i Vallentuna 1896–1904.

Folkskoleinspektören Doktor Fredrik Laurell

föddes 1845 i Mjöbäck, Älfsborgs län, student i Lund 1867, fil. doktor 1874, adjunkt vid folkskol-lärarseminarium i Uppsala 1876 och folkskole-inspektör 1879. ●

Källor

Postverkets allmänna cirkulär och kungörelser (flera år)

Kartor i Postmuseum

Erik Lindgren: Kortlivade postnamn i Uppland

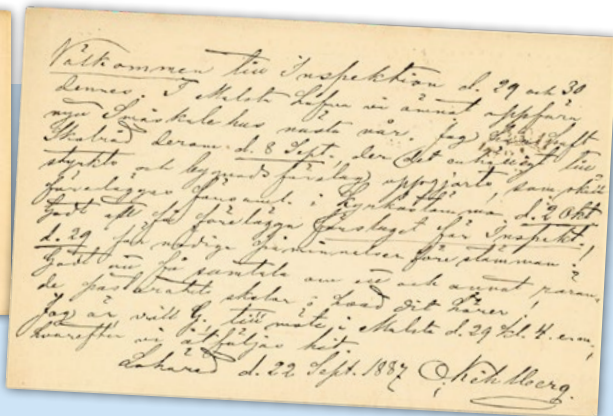
Erik Lindgren: Humlegubbar

Postverkets berättelse 1875, bil Bb, sid 21

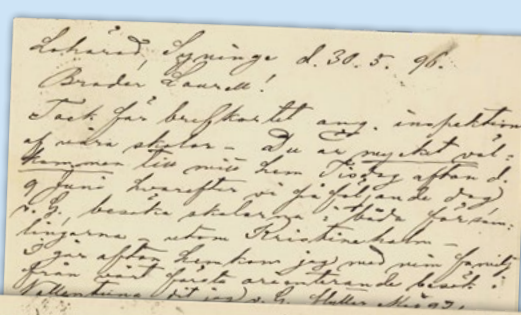
På nätet: Svenskt porträttgalleri

Laurell

1882 samt kyrkoherde i Vallentuna 1896–1904.

▲ "Välkommen till inspektion d. 29 och 30 dennes. I Malsta hafver vi ämnat uppföra nya Småskolehus nästa år. Jag har haft Skol-råd derom d. 8 Sept. der det enteligt tillstyrkts och byggnadsförslag uppgjorts, som skall föreläggas församl. i kyrkostämman d. 2 oktober. Godt att få förelägga förslaget för Inspekt. d. 29 för nödiga påminnelser före stämman! Gott att få samtala om ett och annat rörande pastoratets skolor och hvad dit hörer! Jag är vill G. till möte i Malsta d. 29 kl. 4. em, hvarefter vi åtföljas hit. Lohärad d. 22 Sept. 1887 O. Kihlberg."

"Lohärad, Syninge d. 30.5.96. ►

Broder Laurell!

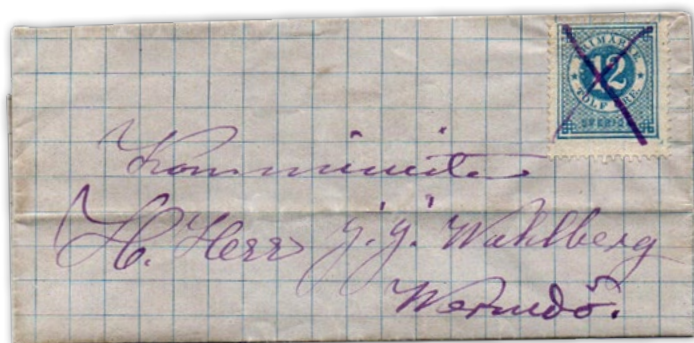
Tack för brefkortet ang. inspektion af våra skolor. Du är mycket välkommen till mitt hem Tisdag afton d. 9 Juni, hvarefter vi på följande dag, v. G., besöka skolorna i båda församlingarna – utom Kristineholm – i går afton hemkom jag med min familj från vårt första orienterande besök i Vallentuna, dit jag, v. G., flyttar Maj 97.

Helsingar från mig och de mina, din vän Otto Kihlberg."

(v.G. = vill Gud) (inshallah)

Wermdöbrevet 1877 Text och bilder: Giselher Naglitsch

Adress: Komminister H, Herr G. G. Wahlberg, Wermdö

Avsändaren skriver: Vördade farbror. På Farbrors vänliga förfrågan vill jag svara, att jag är villig att ytterligare 6 månader, såsom hittills, vara v. Komminister i Wermdö, om Högv. Domkapitlet behagar dertill förordna mig. Vördnadsfullt, E. E. Plengjiér, Djurö den 25 Aug. 1877.

Brevet enligt bilden ovan, som är daterat Djurö den 25 Aug. 1877, har befordrats av gångposten Sandhamn-Gustafsberg enligt kartan nedan.

Den 22 januari 1875 inrättades en gång- och roddpost från Sandhamn över Djurhamn och Överbyn till Wermdö och Gustafsberg. Alla orter utom Överby hade nu poststationer. Alla hade datumstämplar. Denna postföring var inte lantbrevbäring. Men skillnaden mellan gående postiljon och lantbrevbärare var marginell. Lantbrevbäraren kunde åläggas medföra karterad post mellan två postanstalter. Båda förväntades förmedla lösbrev inom ramen för regelverket

– posten skulle få betalt och frimärket skulle makuleras.

Postföraren började sin rodd från Sandhamn klockan tolv på dagen. Tre timmar senare, efter tre roddturer och till fots över två öar, hade han kommit till poststationen Djurhamn. Där hade han växlat post, om det fanns något att växla. På den fortsatta färden passerade han avsändarens bostad, prästgården i Djurö socken. Vid Överby skulle han hämta upp den post som dagen innan hade kommit från Möja och skulle vidare till Wermdö poststation.

Innan vår postförare kom fram till poststationen Wermdö passerade han Wermdö prästgård. Högst sannolikt besökte han båda prästgårdar för att lämna post till respektive socken och hämta upp avgående post. Så även detta brev. Då Brevet aldrig passerade en fast postanstalt blev det ett lösbrev. Som sådant skulle det frankeras med fullt inrikes porto och frimärket makuleras innan brevet lämnades ut.

Postkarta år 1877

1875 Cirkulärsamling sid 75

				Gustafsberg—Sandhamn. (Gång- och Roddpost.) (Från den 22 januari 1875).										
T. F.	—	2½	e. m.	1,8	Gustafsbergs poststation	T. F.	1½	—	e. m.	}	T. F.	10½	11	f. m.
T. F.	5	5½	e. m.			1	Wermdö poststation	T. F.	9½			9½	f. m.	}
T. F.	6½	6½	e. m.	2	Öfverbyn			T. F.	—	—	e. m.	}	Th.	
T. F.	11	—	e. m.			4,8	Djurhamns poststation	Th.	—	12	midd.		}	L.
L.	—	12	midd.	2	Sandhamns poststation			Th.	—	—	e. m.	}		L.
L.	5	—	e. m.											

Har du en fråga om frimärken eller vykort? Här bjuder vi in till ett kunskapsutbyte. Dryfta dina funderingar med oss, så tar vi dem bland våra medarbetare med målet att ge ett bra svar! Skicka in din fråga till redaktion@sff.nu.

Pappersskarv?

Vill minnas att jag läst en rad om detta fenomen för länge sedan. Hittade detta par i ett urval i år. Är det vanligt – ovanligt?

Sven-Åke Andersson

Inget ovanligt

Vi frågade Bo Dahlner som svarade att dessa skarvlinjer är vanliga på bandfrimärken mellan 1920–1936. Det finns mer att läsa om detta i den bok han har skrivit om dessa märken, *Sveriges bandfrimärken 1920–1936*, på sid 23.

Redaktionen

Märkliga färgfläckar

Hej! Jag har ett postfriskt 4-block med det högra översta märket med avfällningar av den bruna färgen på minst två ställen och Gustaf V profil vänster också med avfällningar av den bruna färgen, vad är detta för något? Hittar inte den varianten katalogförs någonstans.

Mvh Paul Svensson

Repor och sprickor

Initialt bör det sägas att olika avarters uppkomster kan vara knepiga att fastställa, i synnerhet om det rör sig om tillfälliga sådana och om det endast finns bilder att utgå ifrån. Svaren blir därför ibland "gärderade" med formuleringar som "trolig", "sannolik" eller liknande.

De bruna fläckarna/strecken (en större och två mindre till höger) på det övre högra märket i 4-blocket kan med tanke på deras parallellitet tyda på hanteringsskador. Repor i tryckplåten kunde uppstå vid ovarsam rengöring eller under den känsliga avtorkningsfasen då överskottsfärg från infärgningsvalsarna torkades bort. Repor och andra skador samlade färg på tryckplåten och kom därmed med i trycket. Alternativt är det "vanliga" färgstänk, dvs färgkludd från tryckframställningen.

Den fina "krackeleringen" i form av fina färgpunkter och färglinjer i den nedre delen på Gustaf V är troligen så kallade förkromningsskador. Efter präglingen förkromades cylinderns yta för att öka dess hållbarhet och livslängd. Eftersom den tunna kromytan hade lätt att brista och flagna av uppstod ofta mindre plåtsår som på det tryckta märket syns som färgade fläckar/ådror.

Peter Lorentzon, expertrådet

Vatten

Foto: Adobe Stock
Text och objektsbilder: **Christer Brunström**

i frimärksvärlden

Vi i Sverige har nog länge tyckt att vi har vatten i överflöd. Det finns mängder med sjöar och vattendrag, men varje sommar drabbas många invånare trots detta av bevattningsförbud. Än så länge är det främst i sydöstra Sverige som grundvattnet inte tycks räcka till. Bristen på vatten börjar så smått bli ett reellt problem även i vårt land.

Alla som intresserar sig för filateli vet att frimärksmotiven speglar i stort sett allt. Det är alltså i högsta grad möjligt att skapa ett omfattande motivexponat med just vatten som tema.

Men innan vi tittar närmare på de filatelistiska möjligheterna är det nog på sin plats att ge några basfakta om vatten. Vi vet att hela 70.8 procent av jordens yta täcks av vatten men för livet på jorden är förekomsten av sötvatten av avgörande betydelse. Här är tillgången enormt varierande. En svensk medelvensson använder ungefär 140 liter vatten per dygn. En stor del eller 60 liter går till personlig hygien. Vattenklosetter behöver också en hel del vatten. För vår mat och dryck går det i snitt åt tio liter per person och dygn. Av denna kvantitet konsumerar vi på olika sätt direkt cirka fyra liter.

Det finns länder där befolkningen har extremt lite rent vatten till sitt förfogande. I Jemen kanske det är så lite som bara några få liter per person och dag och det är inte ens säkert att vattnet är lämpligt för konsumtion. Faktum är att runt två miljarder människor saknar tillräckligt med vatten för att täcka sina dagliga behov.

De omfattande klimatförändringarna har redan haft stora konsekvenser för vattenförsörjningen i många delar av världen och då inte minst i form av extrem torka i delar av Afrika.

Andra konsekvenser är enorma skyfall vars like man inte tidigare sett.

Glaciärerna på de allra högsta bergen smälter i allt snabbare text som en följd av växthuseffekten vilket naturligtvis leder till problem. Många stora floder i Syd-

Maldiverna visade år 1987 en vattendroppe på ett frimärke.

asien är viktiga för jordbruket i länder som Indien och Bangladesh. I förlängningen kan man tänka sig att floderna kommer att leverera mindre vatten till jordbruket vilket skulle få katastrofala följder.

Himalayas glaciärer på frimärke från Nepal (1968).

I länder med stora ökenområden har tillgången på vatten en avgörande betydelse och det är inte på något sätt förvånande att till exempel Kuwait år 1978 ägnade hela 32 olika frimärken åt just detta ämne. På vår illustration ser vi hur man förr i tiden på olika sätt transporterade dricksvatten.

Fezzan är ett ökenområde i västra Libyen på gränsen till Algeriet. Det ockuperades av Frankrike efter andra världskriget och de frimärken som gavs ut hade mycket lokala motiv. Några av dem visar vattenpumpar som ser till att vatten når ut till odlingarna. Det här visade frimärket ingår i bruksserien från 1951.

Behovet av elström ökar ständigt i samband med övergången från fossila bränslen till mer miljövänliga alternativ. Här spelar vattenkraften en stor roll i många delar av världen. Att bygga vattenkraftverk är inte helt utan problem.

Vi har alla hört de skrämmande prognoserna om vi inte lyckas hålla oss inom gränsen för hur mycket mer uppvärmning som vår planet tål. En konsekvens blir att havsvattnet värms upp vilket får stora negativa följder. Redan

Det argentinska vattenkraftverket Salto Grande på ett frimärke utgivet 1979.

nu kan man konstatera att dessa nya förhållanden har påverkat många korallrev. Detta är något som bland annat kommer att drabba Maldiverna, en grupp mycket låga öar i Indiska Oceanen. Faktum är att många önationer fruktar för sin framtid med tanke på att havsnivåerna stiger

Korallrev på Maldiverna (1987).

i samband med att isarna riskerar att smälta i polarregionerna. För många människor är havet en källa för mat och arbetstillfällen. Men även här gäller det att vårda de resurser som finns. Överfiske är ett växande problem och då inte minst i havet utanför Västafrika. Stora trålare från bland annat Kina och EU har i princip fiskat upp bestånden av fisk, vilket har lett till, att alla de människor i länder som Senegal eller Bénin, som levt på sitt kustnära fiske, inte längre kan försörja sig. Här kan man tänka sig att korruption har medfört att det utländska industriella fisket har fått tillstånd att verka fritt.

Fiske med nät i Bénin på frimärke från 1980.

Extremt tydliga blir konsekvenserna av klimatförändringarna på två frimärken från Grönland och (något förvånande) Indien. De konstnärer som skapat dessa frimärksmotiv har verkligen hittat ett tema som på ett slående sätt pekar på vad som kan hända inom en inte alltför avlägsen framtid. (Bild 1)

Att Indien valde ett liknande motiv på ett av sina frimärken hänger säkert samman med att landet med mer än en miljard invånare har väldigt många problem med extrema perioder av hetta eller förödande skyfall. (Bild 2)

Det finns all anledning att vårda våra vattenresurser. Tyvärr har under seklernas gång olika industriella verksamheter smutsat ned våra sjöar och vattendrag. Långsamt börjar vi inse att även vårt dricksvatten är en ändlig resurs som behöver skyddas.

Sommartid är det soliga stränder som drar och då gäller det att badvattnet är av god kvalitet. Det händer ibland att myndigheterna av olika anledningar tvingas stänga av stränder eftersom vattenkvaliteten inte motsvarar de ställda kraven. (Bild 3)

Nedsmutsningen av världshaven pågår stän-

digt. Det kan handla om oljeutsläpp av både större eller mindre omfattning. Vi får nog huvudsakligen höra talas om de riktigt stora katastroferna men olja smutsar ner våra hav dag efter dag. Ett frimärke från Monaco med en oljeindränkt fågel fångar problematiken på ett tydligt och skrämmande sätt. (Bild 4)

En annan källa till nedsmutsningen av haven är all den plast som dumpas. Till och med på isolerade öar i Stilla Havet har man hittat mängder av plastföremål på stränderna. Mikroplast, det vill säga extremt finfördelad plast, har konstaterats i haven runt om i världen. Exakt vilka konsekvenser detta kan tänkas få i framtiden är i nuläget oklart.

Tyskland gav år 1998 ut ett frimärke med tillägg på 50 pfennig för att hjälpa till att skydda kuster och hav. Tanken torde ha varit att minsta lilla bidrag kan hjälpa till med att skapa förståelse för vad som på många sätt är en ödesfråga för mänskligheten. (Bild 5)

Kanske är det hög tid att ägna lite mer uppmärksamhet åt våra vattenresurser nästa gång det är dags att tappa upp lite ljummet vatten för en kilovaretvätt! ●

◀ Grönland valde att illustrera klimatförändringarna år 2010 med ett frimärke i form av en tecknad serie.

Isbjörn på indiskt frimärke från 2009.

Monaco visade en oljeskadad fågel år 1971.

En trevlig baddag på irländskt frimärke från 2001.

Hurra, hurra!

Med varma gratulationer vill vi uppmärksamma våra medlemmar som fyller år under oktober.

OKTOBER

90 år

3 Lennart Larsson, Göteborg
23 Johnny Dahlfors, Sollentuna
25 Evert Isaksson, Habo

85 år

1 Ivan Byfeldt, Västra Frölunda
2 Kjell Hedblom, Heberg
6 Lars Hagelin, Nynäshamn
13 Lars-Göran Andersson, Borås
16 Bengt Asterling, Varberg
21 Ulf Tjäder, Uppsala

80 år

1 Lennart Pöppel, Sköndal
5 Göran Modén, Frösön
5 Bertil Eriksson, Tyresö
20 Jarl Karlsson, Spånga

75 år

7 Claes Hallgren, Ellös
18 Sven-Göran Larsson, Svalöv

70 år

4 Arne Eriksson, Arboga
18 Christer Berntsson,
Trollhättan
21 Kjell Johansson, Älmhult
23 Richard Dellner, Lidingö
23 Tom Swensson, Solna
24 Per Hörberg, Umeå
26 Lars-Erik Pettersson,
Uddevalla
28 Lars Ekberg, Trollhättan

60 år

3 Wolfgang Bohnhorst, Järna
21 Mikael Claesson, Aneby
25 Michael Zielinski

50 år

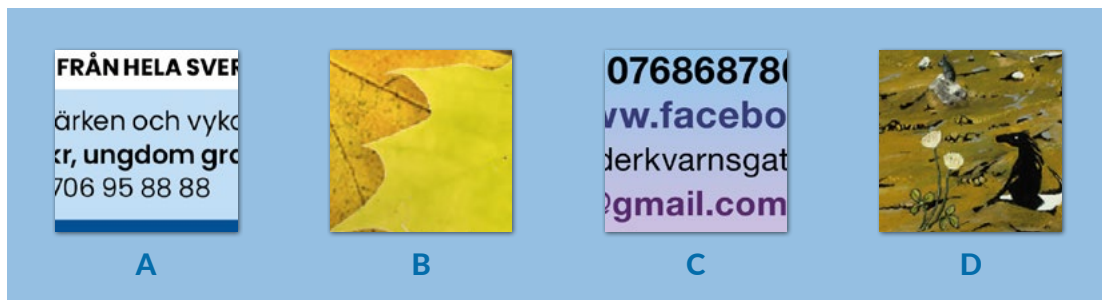
2 Niklas Andersson, Stockholm
4 Anna Sjöberg, Ekerö

I förra numret skulle vi även ha hyllat Thomas Heed Miskar som fyllde 70 år den 27 juli i år. Vi ber så mycket om ursäkt för denna miss och önskar Thomas ett stort grattis i efterskott!

ANNONSPUSSEL

Nummer 5 – 2023

Från vilka av våra annonsörers annonser i tidningen är nedanstående bilder hämtade? Skicka svaret med namn och adress på ett vykort eller via mejl så att vi får lösningen senast **12 september**: SFF-Filatelisten, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö eller redaktion@sff.nu.

1:a pris: 22 olika frimärken inom tolv olika teman utgör den samlade utgivningen för Grönlands årsatts 2017, skänkt av Post Greenland. I mappen återfinns vackra motiv på Grönlands djurliv och landets sport och kultur.

2:a-3:e pris:
En trisslott vardera.

Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer.

Lycka till!

Vinnare i

ORDFLÄTA nummer 4 - 2023

1		A	L	B	E	R	T													
2			H	Ä	F	T	E													
3					L	Ö	S	E	N											
4	F	I	L	A	T	E	L	I	S	T										
5	A	L	F	R	E	D														
6		C	E	L	S	I	U	S												
7		J	U	L	P	O	S	T												
8			I	T	Ä															
9			B	A	N	G	K	O	K											
10			F	I	N	L	A	N	D	I	A									
11	Z	I	M	B	A	B	W	E												
12				B	R	O	M	M	A											
13				C	E	P	T													

Som vinnare i Ordfälta nummer 4 utses **Klaus Gebert, Malmö**, som får **Årsbok 2019: Svenska frimärken berättar**, skänkt av Postnord. Varsin trisslott får **Håkan Brimberg, Stockholm** och **Roland Pettersson, Fagersta**.

Stort grattis!

Men hur ska jag kunna skriva till morfar om han inte ens har en mejladress?

Jo, jag ska visa dig en häftig grej här...

Nya system ersätter inte alltid gamla

Karin Kjäll 2023

MARKNADSPLATSEN

KÖPES

Dag Hammarskjöld, postfriska: Kongo – övertryck "Recto-Verso, M 98-101. Jordanien – M 633-37. tandade ex. Korea – 1980, ark 12 st. ulla@calledahlin.se

Raoul Wallenberg, postfriska: Dominica – Scott 1134, 1980. Guyana – Scott ?, 1991. Guyana – Scott 26801, 1993. ulla@calle-dahlin.se

Göteborgs Stadspost. Söker brev, varianter och andra ovanliga objekt. Betalar bra /Claes. armeria@telia.com, 070-698 28 57

Medelpad! Samlar alla valörer från alla orter på ringtyp och Oscar, allt av intresse. Särskilt sökes TYNDERÖ på 24 öre ringtyp. Olle Håkansson, 070-579 4165 Olle.hakansson@olliam.se

Jag köper de vackraste märkena till högsta dagspris. Allt av intresse, främst klassiskt (5,5,5) men även modernt. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping. 070-666 76 18. info@magnusengstedt.se

Rabatthäften. Årgång 1979-1980 140kr/st inkl. frakt. Årgång 1981-1990 160 kr/st inkl. frakt. Gärna stora partier. Mejla: a.stahlberg@hotmail.com

Nominalvara. Köper ostämplade frimärken Frankrike, Schweiz, Tyskland, Österrike. Även större partier. För dagspris kontakta: bernt.e42@gmail.com

SÄLJES

Efter 60 års samlande: Ca 6 500 svenska vykort, mest postbefordrade men en del oskrivna. De flesta av god kvalitet, dubletter förekommer. Bör avhämtas. BUD SENAST DEN 1 OKT. Jag har också mer än 2 000 utländska vykort och en mängd oskrivna PT-kort. Se även min annons i nr 3. ake@ka-sa.se, Åke Sahlin Djurgårdsgatan 9 582 29 Linköping, 070-22 37 890.

8 st olika vykort på båten Motala Express. Numrerade 1 till 8. Pris 50 kr inkl. porto. Swish 0706 958 888 Bank 7244 12 45 953. Hans-Ove Aldenbrink tel 0706 958 888

REK.brev postgångna 1985 – 2005 säljes i buntar om 50/100 st eller fler. Brevklipp bildmärken och/eller kungamärken från samma tid 1 – 3 kg. Portofritt mot bud. Kjell Lindberg Sviskonvägen 36 17549 Järfälla. 0704 97 01 11

Minnespoststämplar till och med 1987, cinderella, ortstämplar, vykort med mera. kent.jiresjo@telia.com tel 070-775 08 25. Se även samlamera.sff.nu, säljare Onsalakent

Sverige + stämplat, AB, prakt och lyxstämplat till humana priser. Besök www.olliam.se Olle Håkansson, 070-579 41 65 Olle.hakansson@olliam.se

Svenska FDC säljes. Listor sändes gratis. Kjell Kvarnström, Munke-rudsvägen 72, 684 32 Munkfors.

Besök min hemsida på www.samlamera.se. Klicka på webbshop och säljaren Pincett. Marknadens bästa utbud av lyx/klassiskt-modernt.

Grönland, Färöarna + övriga Norden, stämplat, **, par, miniark, häften, årssatser, brevklipp, Åland gutterpar. Skriv lista. Eva Blomster, Kansligatan 9A, 541 40 Skövde.

42 500 olika utgåvor från 258 länder och med 100 motiv erbjudes förmånligt. Endast SEK 3 per Michel €. Begär prislistor! K-E Svensson, P O Hallmans gata 17, 13 tr, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Lyxstämplar. Jag har de märken du saknar i modernt eller lyxklassiskt. Även svåra VM på band. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping, 070-666 76 18, info@magnusengstedt.se

BYTES

Filatelister fra Norge søker kontakt med deg for bytte av pent stemplede frimerker mellom våre land. Basis Facit katalog. Hvis du er interessert, vennligst send din interesse til e-mail: filatelist.lime41@gmail.com

ÖVRIGT

Vill du följa med till Europas största mässa för frimärken, vykort mm i Tyska ULM, den 26-28 oktober? För mer info ring Hans-Ove Aldenbrink tel 0706 958 888

Manus till småannonser i nummer 5 2023 skickas till redaktion@sff.nu senast 12 september.

Gunnar Lithén

Ålder: 73. Bor: Kista

Hur började ditt samlande och hur länge har du samlat?

Jag började att samla frimärken när jag gick i andra klass och var då 8 år. Det var på den tiden då man bytte frimärken med varandra. Jag samlade på hela världen och var medlem i Folket I Bilds (FIB) frimärksklubb. Som medlem fick man ett litet hela världen album som man satte in märkena i. Det blev för mig som för många andra, ett avbrott i samlandet vid 15-års åldern. Jag började så smått att ta upp samlandet när jag var 21 år. Jag skaffade alla nyutkomna svenska frimärken både stämplat och ostämplat. Det blev ganska dyrt och ekonomin tillät inte några inköp av äldre märken.

En dag i slutet på 1977 besökte jag biblioteket i Karlstad och hittade då den nyutkomna boken om Ångbåtspost, skriven av Donald MacFie. Den var så intressant och jag kände att det är ju det här jag skall samla på, och så blev det också. Nu har jag specialsamlat detta i 46 år.

Vad samlar du på?

Nu samlar jag på olika områden så som svenska ångbåtspostexpeditionsstämplar, Basarpost, gamla aktiebrev, vykort med ångbåtar, järnvägsfraktmärken och järnvägstjänstebrevkort.

Vad är det bästa med att samla frimärken?

Det bästa med att samla är att man träffar likasinnade samlare och man utbyter information som för sitt eget samlande framåt. Jag lär mig mycket om posthistoria och hembygdsfilateli. Medlemskap i olika föreningar gör ju också att man lär sig lite om andra områden.

Ur Gunnars samling. Den första ångbåtspostexpeditionen i Sverige inrättades i september 1869 ombord på s/s LAXEN. Den fick texten DALSLANDS KANAL. Det första kända stämpeldatumet är 1 september 1869. Året därpå, 1870, öppnades ytterligare 18 ångbåtspostexpeditioner som nu fick ett nummer i stället för namn (nr 1-nr 18). Stämpeln DALSLANDS KANAL byttes 1871 till ångbåtspostexpedition nr 20.

Har du ett drömobjekt du verkligen skulle vilja komma över?

Man vet ju aldrig vad som kan dyka upp, men till det största av mina samlingsområden, ångbåtspostexpeditions-stämplat, har jag allt som jag behöver. Eftersom jag noga för anteckningar så vet jag att samlingen består av mer än 10 000 stämplat.

Har du ställt ut eller tänkt göra det?

Jag har ställt ut delar av samlingen med ångbåtspostexpeditioner i klassen posthistoria. 2008 var första året och 2022 var det år då jag uppnådde mitt eget mål. Målet var att erhålla SFF:s fina medalj, Wallbergmedaljen. Den har nr 17 och denna medalj erhålls efter att ha vunnit 10 internationella guld eller stora guldmedaljer. Tankar finns att börja med någon ny utställningssamling och kanske blir det då järnvägstjänstebrevkort, vi får se. ●

Kommande aktiviteter

AUKTIONER

SEPTEMBER

- 10/9 Björn Jarlvik
15/9 Frimärksnetto
20/9 Philea: Posthistoria 3
21/9 Philea: Extraauktion 2338
26-27/9 Tre Kronor
28-30/9 Postiljonens höstauktion #239

OKTOBER

- 21/10 JFF:s storauktion, Jönköping
18/10 Philea: Internationell auktion 404
28-29/10 Tre Kronor
29/10 Björn Jarlvik

NOVEMBER

- 8-11/11 Skanfils höstauktion - frimärken, vykort, mynt och sedlar
11/11 Philea: Myntauktion 27
12/11 Kungsbacka Frimärks- och Vykortsförening på Samlamera
15/11 Frimärksnetto

DECEMBER

- 6/12 Philea: Kvalitetsauktion 405
7/12 Philea: Internationell auktion 406
28/12 Tre Kronor

UTSTÄLLNINGAR

SEPTEMBER

- 15-17/9 Trelleborg 2023
27-30/9 Stampex 2023

NOVEMBER

- 4-5/11 HORNSLET 2023,
Danmark (N)
27/11-
2/12 Thailand

MÄSSOR OCH EVENEMANG

SEPTEMBER

- 8-9/9 Regionalträff/mässa Mittnorrand
9/9 Stamps in Svedala
10/9 Samlarmässa,
Ängelholms Filatelistförening
24/9 FriVy 2023 Huskvarna

OKTOBER

- 14/10 Trollex 2023 Samlarmässa

2024

- 13/4 Mälardalsträff i Kungsör

KALENDARIEET UPDATERAS ÄVEN KONTINUERLIGT PÅ WWW.FILATELISTEN.SE/KALENDER.
SKICKA IN NYA DATUM TILL INFO@SFF.NU OCH REDAKTION@SFF.NU.

POSTHISTORIA FRÅN VARBERGS KOMMUN

En nyutkommen bok på 144 sidor som speglar postens betydelse och utveckling under nästan 400 år i Varbergs kommun. Vi redovisar vilka poststationer som funnits samt var de fanns belägna. Postvägar, poststationsföreståndare och vilka stämpeltyper som använts redovisas. Boken kostar 225 :- plus frakt 69 :-, beställes via Anders Johansson 070-59 555 79 eller mail anjo85458@telia.com

Här finns plats för fler annonser

Utställningar på nätet: www.netex.se

FRIVY 2023

FRIMÄRKS- & VYKORTSMÄSSA

Söndag 24 september 10-16
HUSKVARNA FOLKETS PARK

FRIMÄRKS- & VYKORTSHANDLARE FRÅN HELA SVERIGE

- GRATIS VÄRDERING Brev, frimärken och vykort.
- BYTESHÖRNA Entré 20 kr, ungdom gratis.
- SERVERING Info tel: 0706 95 88 88

Jönköpings Posthistoriska Förening

Auktion 10 september

Se på internet ca 18 000 objekt.

Frimärken köpes, större samlingar,
rabatthäften m.m.

www.jarlvik.com

Björn Jarlvik Filateli / Stockholm
Tel 070 6504926, bj@jarlvik.com

Bli medlem i SFF

Detta ingår i ett medlemskap
hos Sveriges Filatelistförbund:

- Filatelisten åtta gånger per år med ny layout och nytt innehåll.
- Gratis småannonser i tidningen.
- Annonsering på förbundets köp- och säljsajt Samlamera.
- Rabatt på Michel online och Facit-kataloger samt övrig litteratur.
- Delta i förbundets kurser och seminarier.
- Rätt att ställa ut på utställningar.
- Rabatt på Tradera!

Gå in på filatelisten.se/medlemskap

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 31-sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2022 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Mältarevägen 49, 342 35 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

Köp norska frimärken online

posten.no/frimerkebutikken

NORRTÄLJE FRIMÄRKS- OCH VYKORTSMÄSSA

Söndagen den 8 oktober 2023 10-14 (15)

Folkets Hus, Galles gränd 5, Norrtälje.

Gratis P-platser på 100 m avstånd.

Norrtälje Frimärksklubb

Café

Fri Entré

My Stamps
Hög kvalitet av bättre Sverige före 1940
Tel: 070-518 92 30
Se www.mystamps.se

FRIMÄRKS-NETTO AUKTIONER

frimarksauktioner.se
15:e udda månader

SAFE®
safealbum.se

Butik och Postorder sedan 1968
Frimärks-Netto / SAFE Album
Bruksgatan 30, 252 23 Helsingborg, Tel 042-14 49 82

UPPSALA FILATELI HB

Ring **0768687807** för öppettider
Se även: www.facebook.com/upsalafilateli
Butik: Väderkvarnsgatan 35A Uppsala
dag.ekdahl@gmail.com **KÖPER/SÄLJER**

Auktion 12/11 på Samlamera

Kungsbacka Frimärks- och Vykortsförening

Besök www.filatelisten.se
för senaste information.

www.norsten.com

Besök min webbsida och se mina specialofferter och prislister.

SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.

Karl A. Norsten AB

Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

www.unidafi.com

Frimärken och häften. Norden och
DVI. Plastfickor, Hawid och Klämfix.

Unidafi AB

FACIT
stamps

Mer än bara kataloger!
Nya frimärkserbjudanden
varannan vecka, stort lager
Sverige ** & mycket annat.

040-25 88 55

www.FACITstamps.se

Här finns det plats
för fler annonser!

Hundratusentals frimärken
från de flesta länder och
motiv. Skriv/ring till oss och
ange ditt samlarområde

Beställ en
"personlig prislista".

www.mimir.se
(associerad med AB Philea)

Svartensgatan 6 NB, Stockholm • 08-381323 • stamps@mimir.se

CONTENTA FRIMÄRKEN AB

Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651

Se prislista på www.contenta.se
contentastamps@hotmail.com

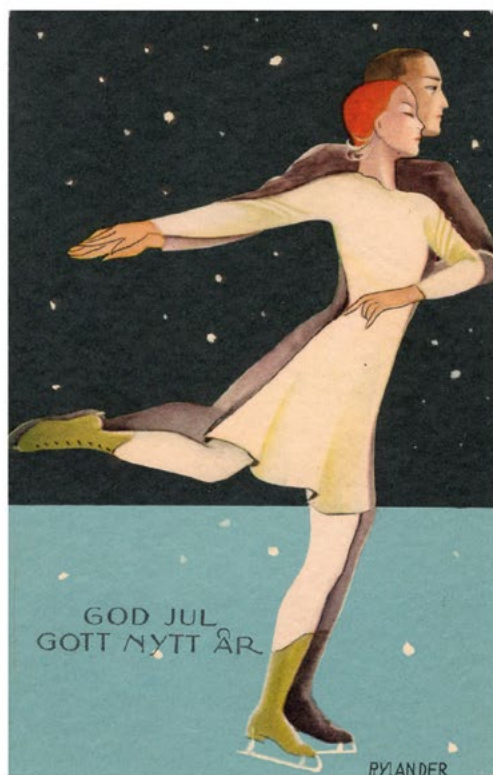
På SFF:s hemsida
www.filatelisten.se
hittar du den senaste
informationen.

Upptäck oss! Du också!
www.nordfilateli.se

NORD-FILATELI HB

Samlarguiden

Sveriges första heltäckande samlarguide om vykort

Arne Sandström
& Anders Sloma

Nordisk
FILATELI
ESTABLERAAD 1917

PREMIÄR 15 AUGUSTI

Samlarguiden om vykort är Sveriges första heltäckande samlarguide om vykort. Guiden är rikt illustrerad med mer än 800 illustrationer och täcker in ett stort antal samlingsområden (332 sidor). Den innehåller också ett 50-tal listor över olika vykortsserier, vilket underlättar samlandet av dessa. Författare är Arne Sandström & Anders Sloma. Läs mer på www.filateli.se.

Pris SEK 300. Plus porto & emballage SEK 80 inom Norden. Totalt SEK 380. För porto & emballage utanför Norden tillkommer SEK 200. Totalt SEK 500.

Beställ nu till nordisk@filateli.se med förhandsbetalning: SWISH 123 685 47 98; Bankgiro 5478-2925; IBAN & BIC SE36 9020 0000 0902 5526 1227 / ELLFSESS; PayPal nordisk@filateli.se. (Vid betalning med PayPal tillkommer SEK 30 i avgift).

Internationell auktion

26-29 september

FDC, vackraste kända

Lyx

Ostämplad med omvänd ram.
Unik! Aven "krok" på fyran.

Höjdpunkter:

Markku Lehmuskallio, "Postal History of Greenland"
Robert A. Helm, Isländska Nummerstämplor
"The Virginia Collection", Danmark 1851-2001
Island, Posthistoria 1902-1943
Ivar Sundsbø, Rumänien 1864-1872
Ett brett urval av internationella samlingar & rariteter

www.postiljonen.com

Besök vår hemsida för mer information om kataloger,
visning och budgivning, eller kontakta oss på stampauctions@postiljonen.se

Stolt sponsor till:

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

TRELLEBORG 2023
A bilateral Swedish - German Exhibition